Kaina 5 centai

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States
SANDARA
3331 So. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 0406

METAI XVI. 3331 S. Halsted St. Chicago, Ill. • Penktadienis, Gegužis - May 31 d., 1929 373 Kensington Ave No. 22

Šią Savaitę

Graf Ceppelin, kurs buvo su kelias dešimts žmonių išskrįdęs į Ameriką, ir pakelėj ties Ispanijos pakraščiais pagedo du motorai, sugrįžo ir nusileido Prancuzijoj viename pajurio miestelyje. Visą laiką Cepelpinas turėjo sunkiausią kovą su nepaprasto smarkumo vėjais, vadinamais mistral, kurie tam tikrais laikais pučia iš Atlantiko sausuro link.

Popiežius su Mussolini susibarė del vaikų ir labai aštriai. Mat Mussolini ir fašistai paskelbė, kad jaunuomenės auklėjimas yra valstybės reikalas ir auklėjimo tikslai, valstybės tikslai. Bet popiežius išėjo prieš tokią politiką, trijų valandų kalboje griežtai pareikšdamas, kad katalikų bažnyčia jokių kompromisų nedarysianti ir neatiduosianti savo "dieviškių teisių" — turėti savo rankose jaunuomenės auklėjimą. Šią gadynę jaunuomenės auklėjimas yra pasidaręs visokioms politinėms ir religinėms grupėms tikslo siekimo priemone, o "dieviškos teisės" — budas toms priemonėms pateisinti. Girdėjome apie monarkų "dieviškas teises", vėliau kilo valstybė kaipo aukščiausias tikslas ir "dieviška teisė", dabar kapitalistinėj gadynėj privatė nuosavybė yra "dieviška teisė", tam kad milijardieriai, raketeriai ir stakų spekuliantai galėtų nevaržomai naudotis suplėštais turtais; galop, kada visuomenė pradeda lyg atbusti ir protauti, griebtasi jaunuomenė "dieviškomis teisėmis" pasiglemžus taip išauklėti, kad ateinančioji kartą negalėtų nepriklausomai protauti.

Teisingąja Kryptimi.

Vakar iškilmingai paminėta spaudos atgavimo 25-rių metų sukaktuvės. Kulturininkai tokiais atvėjais visuomet statosi sau klausimus: ką duoda mums tie minėjimai? Ką naujo ir gero jie įneša musų gyvenimui?

Pastatę del vakarykščių iškilmių tokius klausimus, mes turime pripažinti, kad tai buvo ne vien minėjimas pačio lietuvių spaudos leidimo fakto. Musų tautos veteranai ir pirmieji spaudos ir laisvės kovotojai vakarykštėse iškilmėse patiekė mums apsčiai svarbios medžiagos. Čia paliesime tik jos esmę.

Dr. J. Šliupas, aušrininkas, apibudinęs sunkius spaudos draudimo metus ir tuos kelius, kuriais einant, atkovota laisvė, konstatuoja, kad visi lietuvių tautos pasisekimai yra Lietuvos valstiečio ir darbininko kovos rezultatas. Reziumuodamis savo mintis, Dr. J. Šliupas tvirtai pasisako, kad Lietuva galės buti laiminga turėdama demokratinę santvarką, įstatymingumą ir laisvę.

Liet. Žinios rašo: Draudimo laikų lietuvių inteligentų, sako Dr. Grinius, yra paimta teisinga kriptis: dirbti su liaudimi ir per liaudį, eiti su jos valia, nes Lietuvos nepriklausomybė ir valstybės atstatymas yra lietuvių liaudies genijaus padarinys.

Tąją kriptimi pasisakė ir sargininkas kan. J. Tumas: liaudis aukojosi, kad sukurtų inteligentiją; kad jos siekiai buvo nepriklausomybė ir laisvė.

Iš čia labai aiški išvada, kad liaudies valios negalima neklausyti ir kad ją reikia gerbti. Su liaudimi ir per liaudį — turi buti vyriausis lietuvių tautos obalsis ir kelias valstybės nepriklausomybei stiprinti.

Sandaros 15-tas Seimas Bostone

VISI SANDARIEČIAI RENGKITĖS SKAITLINGAI DALYVAUTI ORGANIZACIJOS JUBILEJINIAME SEIME.

Stud. Vosylius Sušaudytas.

Stud. Vosylius prisipažino dalyvavęs pasikėsinime. Jis išdavė ir savo draugus.

Žinios iš Kauno praneša, kad gegužės 23 tapo sušaudytas stud. Vosylius. Žinia skamba šitaip:

"Kaunas gegužės 23 d. stud. Vosylių nuteisė mirties bausme, del pasikėsinimo prieš Voldemaro gyvybę. Saulei tekant tapo sušaudytas.

"Pasmerktasis stud. Vosylius prisipažino prie kaltės ir išdavė savo draugus. Jųjų tarpe išdavė stud. Gudelį, kurį jis pavadino kaipo sąmokslo sumanytoją."

Berlyno Policija Suspendavo Komunistų Laikraštį.

BERLYNAS, Geg. 26 d. — Komunistų laikraštis "Ratefahne" tapo suspenduotas 4 savaitėms. Laikraštis "Ratefahne" vos pasirodė po 3 savaičių suspendavimo. Ir vėl smarkią varo agitaciją komunistiniame judėjime. Jis tapo suspenduotas dėlei varymo agitacijos prieš dabartinę valdžią.

Žemės Drebėjimas Turkijoj.

PARYŽIUS, Geg. 27 d. — Havas pranešimu iš Angaros, sakoma, kad šešetadienyj per smarkų žemės drebėjimą, centralinėj Turkijoj, tapo sugriauta 1,357 namai ir sužeista virš 300 ypatų ir 64 užmušta. Gegužės 3-čią dieną įvykęs žemės drebėjimas Turkestane ir Persijoj, kur taip pat padaryta dideli nuostoliai.

Lenkai Netiki Cheminiu Nusiginklavimu.

ŽENEVA. — Radio žiniomis, preliminarinė nusiginklavimo komisija baigė debatus cheminio karo klausimais ir nutarė įvesti į konvencijos projektą belgų klauzulę, kurią draudžiamas cheminių ginklų vartojimas karo metu. Lenkų atstovas pareiškė, jog toks paižadėjimas esąs neganėtinas, negarantuotas ir jam stingą sankcijų.

Šimtametė Lietuvė Įsrutėje.

Laikraščių žiniomis, Atė Bruvelaitienė gyvenanti Įsrutėje, šiomis dienomis šventė savo 101 metų sukaktuves. Įsrutės burmistras ir įvairios organizacijos tą progą įteikė senutei gražių dovanų. Be to, Karaliaučiaus oberprezidentas yar jai pasiuntęs pasveikinimo telegramą.

Atsilankę pas senutę svečiai pasakoja, kad ji visai neatrodo tokia sena, tebeturi gerą atmintį, gan stipri ir nevengia sunkaus darbo.

Kipras Petrauskas Skuba Kaunan.

Dainininkas Kipras Petrauskas susidomėjęs spaudos sukaktuvių minėjimu, paskubina savo atvykimą į Kauną. Jei nesuspės atvažiuoti į sukaktuvių minėjimą ketvirtadienyj, Valstybės teatre, tai butinai atvyksiąs ir dalyvausiąs spaudos baliuje Metropolio salėje gegužės mėn. 11 d. Baliuje gerbiamas Kipras kai ką padainuos, tuo papildydamas ir papuošdamas baliaus programą.

Pulk. Lindberghas Apsivedė.

Pulk. Charles A. Lindberghas apsivedė su Jungtinių Valstijų ambasadoriaus Meksikai Dwight W. Morrow duktere Anna. Kaip jau žmonės yra pripratę vejotis pasižymėjusi lakuną, tai jam ir apsivedus prisėjo slaptai prasišalinti iš uošvio namų. Dabar jaunieji yra išvažiavę "Medaus mėnesiui."

Permatomas Aeroplanas.

Auglų valdžia stato dabar iš naujos medžiagos "plass" įdomų aeroplaną. Šis aeroplanas yra visai permatomas, nelyginant stiklus, neperlaužiamas ir elastiškas. Net vamzdžiai, kurie jungia motorą su benzina, esą iš tos pačios medžiagos. Nepermatoma aeroplano dalimi esąs tik motoras, kurį, nors ir žemai lekiant aeroplanui, sunku busią pastebėti.

Žinovų nuomone, aeroplanas iš tos naujos medžiagos busiąs labai naudingas karo metu.

Biauru, kad kiekvieną išradimą pirmiausia naudoja žmonių žudymui.

Chicagos Dumai Užmuša Kasmet po 6000 Žmonių.

Chicagos sveikatos komisijonieriaus A. H. Kegel apskaitliavimu, iš kas metą mirštančių Chicagoj 35,600 žmonių, nuo dumų miršta 500 arba 6000, tai yra viena šešta dalis visų mirimų, kuriuos butų galima išgelbėti nuo mirties, jei dumus pašalinus. Chicagoj yra apie 47,000 sergančių plaučių džiova, o kiek serga bronchytis, šalčiais, inkstų, širdies kėpenų ligomis, kurios esančios tam tikrame atvėjyj pasekmė užsikrėtimų nuo prirukusio ir pridulkėjusio oro. Traukinių dumai atimą po 50 ir 80 nuošimčių saulės X spindulių, kurie yra butini sveikatai. Chicagos sveikatos reikalų sargai susirupinę priversti miestą, kad sumažintų dumus, ir išgelbėtų tukstančius žmonių nuo ankstybos mirties.

Pas viršininką.

— Kuriom valandom jusų viršininkas priiminėja?

— Iš tamstos kiekvieną valandą.

A.L.T. Sandaros XV SEIMAS

Birželio 6, 7 ir 8 d. d., 1929 metais.

SANDARIEČIŲ SALĖJE,

327 E. Street, So. Boston, Mass.

Seimo Programas:

Sesijos prasidės Birželio 6 d., 10 valandą ryte

GI BIRŽELIO 6 d., 7:30 valandą vakare Lietuvių Salėje E. ir Silver Streets, So. Bostone, suvažiavusių atstovų su So. Bostono lietuviais susipažinimui yra rengiamas puikus BANKIETAS. Bus paruošta skanųs valgiai, gėrimai ir gausus muzikalis programas.

BIRŽELIO 7 d. po sesijų vakare jokio parengimo nebus. Čia bus teikiama proga suvažiavusiems atstovams susipažinti su garsiomis Bostono istorinėmis vietomis ir jurių maudynėmis, arba vasariniais kurortais.

BIRŽELIO 8 deną, t. y. šeštadienio vakare, užbaigus Seimo posėdžius, Lietuvių Salėje, Gabijiečiai komp. M. Petrauskui vadovaujant perstatys operą "UŽBURTAS KUNIGAIKŠTIS."

BIRŽELIO 9 dieną, sekmadienyj, TAUTIŠKAM PARKE, Lawrence, Mass. įvyks didelis piknikas su įvairiu programu. Čia atstovai turės progos susipažinti su visos apielinkės lietuviais ir gerai pasilinksminti.

Delegatams Kelrodis:

Atvažavę ant North Station, imkit CITY POINT karą ir pervažiavę požeminius tunelius ir išlipkite ant Broadway ir E. St., kur kampiniame Broadway ir E. St., So. Boston Saving Bank name yra Sandariečių Salė.

Atvažiavę ant South Station, jei busite po 6 val. ryto ir pirm 7 val. tai tuoj iš stoties išėję imkite Broadway City Point karą ir važiuokite iki E. St. O jei busite ankščiau ar vėliau pažymėt valandų, tai iš So. Station išėję eikite į tunelį ir imkite požeminį traukinį, važuojanti į Broadway Station. Broadway stotyje išlipę laiptais aukštin išėję gausite City Point karą ir jis privežš iki E. Street.

SEIMO RENGIMO KOMISIJA.

"Kulturos" Švietimo Draugija Vilniuje.

Tos draugijos valdyba, pasitikėdama vien tik savo narių ir tuo tarpu neskaitlingų jos rėmėjų Amerikoj medžiagine parama, daro pastangų įsteigti dar bent vieną ir dvi pradžios mokyklas provincijoj. Butų galimas ir reikalingas daug platesnis darbas, bet deja, lėšų per maža. Valdyba tikisi, kad pažangieji amerikiečiai, nuolat musų dešiniųjų klaidinami tyčia tam tikslui fabrikuojamais šmeižtais, galop susiorijentuos musų gyvenime ir labiau parems Vilniaus krašto pažangiųjų lietuvių kulturinę darbuotę.

Saltis Bus Teisiamas Birželio 24 dieną.

Joe Saltis, kaip anglų laikraščiai ji vadina "šlapiasis baronas, pasirodė prieš teisėją Charles E. Woodward pasiteisinimui už peržengimą teisių pardavinėjime uždrausto vaisiaus. Po kvotimo buvo, pareikalauta per District Attorney Daniel Andersoną, kad jis butų teisiamas birželio 24 dieną.

Senovės Iškasenos.

Rusų mokslininkas Kozlovas, kurs nuo kelių metų tiria Centralinę Aziją, praneša, Mongolijoj radęs graikų-chinų kulturos pėdsakus. Tai patvirtina Kozlovo rasti piešiniai ir figuros.

Ties kaimu Harbury, Warwickshire apylinkėj Anglijoj nesenai rasta beveik 10 metrų ilgumo juros ichtosauro (senovės gyvulio — milžino) griaučiai. Prof. W. E. Swintono iš Britsh Museum nuomone, šis ichjosauras turįs jau apie 150 milijonų metelių...

Chicago paaugs ligi 10 milijonų gyventojų.

Inž. Lawrence Brown paskelbė, kad apie 1950 metus Chicago turės dešimtį milijonų gyventojų. 1850 metais visoj Illinois valstijoj tebuvo 110 mylių geležinkelio linijos. Dabar paaugo tos linijos nebepalyginamai. Chicaga esanti vienintėlis miestas, kurs auga nepaprastu smarkumu ir augs nuolat susisiekimui besiplečiant, kadangi per šią teritoriją eina ir dar labiau eis visos Amerikos trafikas.

Bukharos Sukilimas Auga; Sovietų Vadai Nusiminę.

Žinios iš Rygos praneša, kad Bukharos sukilėliai atakuoja raudonąją armiją; — išardė Mery — Bukhara ik Samarkano gelžkelį ir prida rė daug kitokių nuostolių. Sovietų kariuomenės vadas tame rajone gen. Dekenko bus perkeliamas į Ukrainą, o į jojo vietą bus pasiųsta kitas.

Sukilėliai yra gerai apsiginklavę su naujos rušies kulkosvaidžiais ir lengvaja artilerija.

Sovietai kaltina Anglus už besiplečiantį sukilimą, kad buk anglai daug yra prisidėję tą sukilimą iššaukti.

Sukilime jau užmušta devynioliką kareivių ir dar nesimato galo.

Naujas Išradimas Kinematografijoj

Vengrų spauda praneša, kad vengrų radio-technikui Benes v. Mihaly, gyvenančiam Berlyne, pasisekė išrasti aparatas, kurio pagalba filmai momentaliai yra pernešami kiton vielos arba radio pagalba. Tuo budu radio-kinematografo klausimas butų galutinai išrastas. Del tos problemos jau keleri metai dirbama Anglijoj, Amerikoj ir Vokietijoj, mėginant radiotelegrafiją sujungti su radiovizija.

Mihaly'o išradimas yra labai naudingas, kadangi aparatai yra visai paprastos konstrukcijos ir gana pigūs, nes prekyboj jų kaina sieks tik 200—800 auks.

Tuos aparatus bus galima prijungti prie paprasto radio įrengimo ir tuo budu netrukus, sėdėdami namie galėsime matyti filmus, drauge ir girdėti muziką.

Spadudos Atgavimo 25-rių Metų Minėjimas Lietuvoj

Vakar Kaune praėjo gana pasekmingai. 16 val. Valt. teatre iškilmingame akte pasakė reikšmingas prakalbas Prof. Vacl. Biržiška, Dr. J. Šliupas, Dr. K. Grinius ir kan. Tumas. Garbės prezidiume buvo: Dr. J. Šliupas, Dr. K. Grinius, Dr. J. Staugaitis, pral. Maironis, pral. Jakštas, kan. Tumas, prof. Kriščiukaitis, prof. Leonas, gen. Bulota ir grupė knygnešių, kurių vienas Paukštys papasakojo įdomių atsiminimų. Paskaityta daugybė sveikinimų.

Vakare Žurnalistų sąjunga Karo muziejaus sodely uždėjo vainikus ant Žuvusiems už Lietuvos laisvę, Dr. V. Kudirkos ir Dr. J. Basanavičiaus paminklų vainikus. Po to Šaulių sąjungos salėj buvo iškilminga vakarienė, kurioje dalyvavo apie 100 asmenų; jų tarpe svetimų valstybių spaudos atstovai ir Latvijos ministeris Lietuvai p. Liepinš.

Delko Diktatoriai Prisimeta Patriotais.

Kaip gyvena Venceulos Diktatorius.

"Daily News" korespondentas iš Venecuelos respublikos aprašo diktatoriaus generolo Gomez privatų gyvenimą, kuris įdomu visiems pasiskaityti. Gomez turi jau 73 metus amžiaus, ir diktatorauja Venecueloj jau 20 metų. Turi viešai pripažintų kaip neginčijamai jo 84 vaikus, ir dabar dar vieno vaiko susilaukė. Per 20 metų diktatorystės įsigijo $250,000,000 (du šimtu penkias dešimts milijonų dolerių) vertės. Dvarų turi žymią dalį savo respublikos žemės, kuriose nuolat dirba 5000 kareivių tai yra vienas trečdalis visos armijos... Jis savo dvarams suteikė išvežimo monopolę, importuoja sau ukio mašinas ir fabrikams įtaisus be muito, Orinoko upe tiktai jo laivams leista plaukioti. Visi svetimtaučiai, kurie Venecueloj nori įsigyti posesijų, turi duoti tam tikrą dalį šėru diktatoriui. Visą respubliką diktatorius skaito savo nuosaviu ukiu, ir elgiasi kaip su savo vergais arba, kaip su savo vergais arba, kaip ji mėsta pats sakyti, myli visus kaip tikrus savo vaikus. Kas tik veda, gimsta ar miršta, diktatorius atsiunčia dovanų, kai kam ir brangių. Savo ministeriams suteikė po $80,000 statytis namams. Pats gyvena tik savo dvare ir ten perkėlė visus ofisus ir visą armiją ,orlaivius ir amuniciją.

Kaip Gomez "valdo" gana tų pavyzdžių: Pereitą liepos mėnesį vienas geras advokatas ir rašytojas Peaz Pumar parašė diktatoriui laišką, prašydamas jį atsistatydinti ir leisti parlamento rinkimus; per 24 valandas jis buvo įmestas į kalėjimą, kur ir dabar tebekenčia. Pereitų metų balandžio mėnesį Karakas studentai darė miesto sodne viešą susirinkimą; tuojau visi tapo sugaudyti ir jau virš metai kaip 256 studentai yra kankinami sunkių darbų kalėjimuose ir katargos darbuose. Jų motinos ir kelios studentės, kaip nesenai rašėme, kurios norėjo padėti tiems nelaimingiems vargus palengvinti, suimtos ir išvežtos į bepročių namą... Žodžio ir spaudos laisvė taip suvaržyta, kad nieko visiškai nerašo apie Venecuelą, tik apie Chicagos gunmanus, apie Japonų movi teatrus ir t. t. Viskas tylu diktatoriaus ukyje.

Pagalba Šiaurės Lietuvos Badaujantiems.

Šiaurės Lietuvai Šelpti Komiteto po globa A. L. T. Sandaros Valdyba Gegužės 27 d. nutarė ir pasiuntė $100.00 per Sandaros agenturą Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro komiteto, iždininko Z. Tolušiu.

Komitetas,
per V. F. Andrulis,
Ratžininkas.

A.L.T. Sandaros Reikalai

A. L. T. SANDAROS XV SEIMO RENGIMO KOMISIJOS ATSIŠAUKIMAS.

Birželio 6, 7 ir 8 dienomis So. Bostone įvyks A. L. T. Sandaros PENKIOLIKTASIS SEIMAS. Kaip buvę, taip ir šis Seimas turi daug nepaprastos svarbos. Neklysime pasakydami, kad šis Seimas bus svarbiausias ir maloniausias Sandariečiams. Viena: juomi mes apvaikščiosime savo organizacijos 15 metų sukaktuves, atžymėdami Sandariečių nuveiktus tautinius ir kulturinius darbus. Antra: galėsime pasidžiaugti, kad ypač Chicagos Sandariečių pastangomis, Sandara įsigijo moderišką spaustuvę, iš kurios daug didesniu maštabu galės plėtotis musų tautiniai ir kulturiniai darbai.

Bostono Sandariečiai maloniai visus priims.

Bostono Sandariečiai smarkiai rengiasi visus Seiman pribuvusius atstovus maloniai priimti ir broliškai pamylėti. Lauksime visus ir iš tolimų kolonijų. Ypač butų malonu sulaukti burį Chicagiečių. Jeigu chicagiečiai galėjo įgyti tokią Sandarai spaustuvę, tai aišku, jie pajiegs ir Bostonan atvažiuoti.

Bostonas Vasaros Metu.

Bostonas ant didžiojo Atlantiko kranto. Vasaros metu garsus maudynėmis arba vasariniais kurortais. Visai netoli Seimo posėdžių salės, turime garsias L STRYTO maudynes, kuriose galima maudytis, net "Adomo rubuose". Ar galima rasti geresnį sveikatos subudavojimą ir poilsį, kaip šiose maudynėse, saulės spinduliams kaitinant, baltose kaip sniegas smiltyse gulint. Atlantiko vandenynu pusvalandį laivu paplaukus randame garsias NAUTASKET ir REVERE BEACH maudynes, pagarsėjusias visokiomis įdomybėmis. Taipgi Bostonas yra istoriškas miestas ir garsus istorinėmis vietomis. Jas atlankyti ir pamatyti kiekvienam svarbu. Tad visi atvažiuokitę Seiman ir Bostone praleiskite poilsio laiką.

Seiminis Programas

Seiminį programą, pilname sąstate paskelbsime vėliau. Šį kartą turime pastebėti, kad bus PUIKUS BANKIETAS, perstatyta opera "UŽBURTAS KUNIGAIKŠTIS" ir PIKNIKAS su muzikaliu ir prakalbų programu.

Visi dalyvaukite Seime

Vieni dalyvausime kaipo atstovai, o kurie neturėsime progos buti atstovais, tie dalyvaukime su sumanymais, sveikinimais ir aukomis, kaipo paramą ateities darbams.

Džiaugiamės sulaukę 25 metų spaudos atgavimo sukaktuves, džiaugiamės sulaukę 15-tą Sandaros Seimą! Per tą 15-ką metų savo darbais Sandariečiai daug pasitanarvo Lietuvai ir lietuvių liaudžiai kulturiškai pakilti. Šių dviejų sukaktuvių atsižymėjimui, kiekvienas Sandarietė ir Sandarietis, iki Seimo pasistengkime gauti po kelis naujus narius ar skaitytojus "Sandarai". Apart to, kaipo pareiškimą savo dalyvavimo Seime, kiekvienas atsiųskite išgalimą auką, praplėtimui ateities darbų. Kiekvieno lupose turi buti obalsis, Lai gyvuoja lietuvių spauda, lai gyvuoja "Sandara"!

Siuntimas Sveikinimų, įnešimų ir aukų.

Kurios Sandaros kuopos negalėsite atsiųsti atstovų, tai kaip kuopos taip ir pavieniai nariai, savo įnešimus, pasveikinimus ir aukas pirm Seimo siųskite Seimo rengimo komisijos sekretoriaus antrašu: K. J. PAULAUSKAS, 1 Bateman Place, So. Boston, Mass., O aukų čekius rašykite komisijos iždininko vardu: J. TRIBULAUSKAS. O kurie taikysite siųsti pasveikinimo telegramas, laiškus ar aukas Seimo posėdžių metu, tai galite adresuoti: SANDARA CONVENTION, 327 E. Street, So. Boston, Mass.

Tėmykite musų vėlesnius pranešimus ir informacijas Seimo reikale.

Seimo Rengimo Komisija:

J. LEKYS, Pirm.,
K. J. PAULAUSKAS, Sekr.,
J. TRIBULAUSKAS, Iždi.

LIETUVIŲ POLITINIS IŽDAS

Pirm., B. Vedeikis, 255 Zion Str., Hartford, Conn.
Sekretorius, M. Biekša, 3331 S. Halsted St. Chicago
Iždininkas, Dr. A. Zimontas, 3252 So. Halsted St.

Aukas siųskite išrašydami čekius ir money orderius iždininko vardu ir laišką siųskite sekretoriaus vardu. Per Politišką Iždą siųskite aukas visiems musų kulturiškiems reikalams: k. t. Politiškiems kaliniams, šelpimui Lietuvos nuo bado, Sandaros reikalams ir kitokiems dalykams. Siųsdami tik pažymėkite tikslą, o Pol. Iždas aukas persiųs, ten kur bus skiriamos.

POLITINIO IŽDO REIKALAI

"Sandaros" Nr. 20 jau rašiau apie mųs reikalus. Pagvildenau apie Politinio Iždo darbus: pereitus, dabartinius ir busiančius. Smagu, kad mano raštas atsiliepė į skaitytojų širdis, nes iki šiol jau gavau porą laiškų, tai nuo gerb. dr. Graičuno ir V. M. Čekanausko. Jie pasižada dirbti Politiniam Iždui. Taipgi turiu žinių, kad ir ALTS. kuopos, pavieniai nariai ir visi skaitytojai yra susijdominę. Taip kaip Sandaros Seimas šiomis dienomis, tai atsišaukiu į visus geraširdžius, kad pažymėdami jubilėjinį Sandaros Seimą visi paaukotume Politiniam Iždui į šiuos reikalingiausius skyrius: 1) Lietuvos Politiniams Kaliniams, 2) Vilniaus "Kulturos" Draugijai, 3) Lietuvos Baduoliams, 4) Sanadaros reikalams. Šie visi skyriai turėtų buti remtini kuosmarkiausia ir visos kuopos, pavieniai nariai ir visi "Sandaros" skaitytojai butinai turi paaukoti.

"Sandaros" Nr. 20 tilpo gerb. J. Krukonio raštas apie Brooklyno vienybiečius. Mano nuomonė yra tokia: jei vienybiečiai nori, kad mes juos šelptume ir del jų dirbtume, tai tegu vienybiečiai pirmutiniai parodo savo gerą širdį ir tegu jų vadai pirmutiniai paaukoja Politiniam Iždui aukų; tai tada ir mes, sandariečiai, remsime vienybiečius ir į jų piknikus Conn. valt. važiuosime, bet jei vienybiečiai mums nieko, tai ir mes negalėsime jų remti.

Mano, kaipo pirmininko pareigos baigiasi su šiuo Seimu. Labai gaila, kad taip trumpai aš juomi buvau, vien tik 1 mėnesį laiko. Ateity negalėsiu buti pirmininku ir į savo vietą rekomenduoju gerb. V. M. Čekanauską, mųs visų reikalų rėmėją. Jis budamas Politinio Iždo pirmininku daug naudos padarys, o mes visi jam gelbėsime.

—B. Vedeikis, P. I. Pirm.

Aukos Politinam Iždui.

B. Vedeikis, Hartford....$5.00
Čekis sumoje $5.00 gauta ir perduota Pol. Iždo iždininkui Dr. A. Zimontui.
—Matas Biekša, Sekr.

SANDAROS PIKNIKAS

Mus Wisconsino Valstijoje pirmas šis Sandariečių ruošiamas Piknikas.

Prašau visų apilinkių miestelių butent tų: Milwaukee, Racino, Kenosha ir Waukegano ruoštis i šlaiko, kad galėtumėte kuo daugiausiai suvažiuoti. Pasidarbuokime broliai ir seselės Sandariečiai Sandaros labui, nes kaip žinoma, kad mus nupirktoji spaustuvė negalutinai nuo skolų paliuosuota, kaip galint tą naštą turime prašalinti. Esame idėjiniai žmonės, todel ir dirbkime nors retkarčiais del savo pamylėtos laisvos, demokratiškos idėjos, del Sandaros. Prie idėjinio darbo tuo pačiu sykiu bus gera proga pasilinksminti laisvai pagyventi žaliuojančioj girelėj keletą valandų.

Piknikas įvyks Birežlio 9 dieną Finck's Miške, vieta randasi tarp Kenosha ir Racine prie Taylor Ave ir Racine County line road. Nepamirškite Birželio 9 dienos, nes bus sandariečių toks piknikas, kokio panašaus nėra buvę. Jame linksmumo visiems netruks. Turėsime žais mių programą, šokius ir vaišių del visų svečių.

—M. Kasparaitis.

Stai dar vienas geras daiktas, pridėtas prie gerųjų gyvenimo daiktų

CAMEL

CIGARETAI

© 1929, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

KODEL CAMELS YRA GERESNI CIGARETAI

Camels tokį tabaką ir tokį sumaišymą turi, kokis dar niekad jokiame cigarete nebuvo pasiulomas.

Jie gaminti iš parinkčiausio Turkiško ir Amerikoniško auginamo tabako.

Camels visados švelnus ir minkšti.

Camel gerumas stropiai palaikomas . . . per didžiausią tabako žinovų organizaciją pasauly . . . jis niekad nesimainą.

Rukyk Camels tiek laisvai, kiek nori . . . jie niekad jusų skonio nenuvarginą.

Neigi jie palieka nemalonaus atsirugimo.

Dvi Asmeniškai Lydimos Ekskursijos

Į LIETUVĄ

Puikiuoju Cunard Linijos Ekspresiniu Didlaiviu

AQUITANIA

Iš New Yorko į Klaipėdą per SOUTHAMPTON

Birželio – June 19 dieną, 1929 Metais

Brooklyno laikraščio "VIENYBĖS" vasarinė ekskursija su prityrusiu Palydovu ir

Liepos – July 7 dieną, 1929 Metais

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PIRMOJI EKSKURSIJA
kurią vadovauja S. L. A. Prezidentas
p. STASYS GEGUŽIS

Ir asmeniškai tvarko žinomas visuomenės veikėjas Cunard Linijos Lietuvių Skyriaus viršininkas.
p. PIJUS BUKŠNAITIS

Klauskite apie gavimą kolektyvės vizos Amerikos piliečiams dalyvaujantiems S. L. A. Ekskursijoje

Laivakortes parduoda ir į kelionę išrengia visi CUNARD LINE agentai.

CUNARD LINE
Lithuanian Department
346 N. Michigan Ave., Chicago.

18 BIRŽELIO — JUNE

Tiesiog i Klaipedą

Antra Šių Metų Didžiausia Lietuvių Ekskursija

Į LIETUVĄ

TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Išvyks iš New Yorko
BIRŽELIO — JUNE 18 DIENĄ 1929 M.

Laivu 'LITUANIA'

BALTIK AMERIKA LINIJOS
Smagiausia — Patogiausia — Kelnionė

Atsižvelgdama į skaitlingą ekskursiją gegužės 18 dieną ir pildydama Amerikos lietuvių norą, Baltik Amerika Linija nutarė tą norą patenkinti ir rengti ekskursiją birželio 18 dieną.

LAIKO NEDAUG! RUOŠKITĖS!

IŠPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO

S.S. Estonia, Gegužio 29	S.S. Lituania, Birželio 18
S.S. Polonia, Birželio 12	S.S. Estonia, Liepos 3

PAUL P. BALTUTIS, 3327 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
CENTRAL MFG. DISTRICT BANK, 1112 W. 35th St., Chicago.
S. L. FABIAN & CO., 809 W. 35th St., Chicago, Ill
LITHUANIAN NEWS PUBL. CO., 1739 S. Halsted St., Chicago.
METROPOLITAN STATE BANK, 2201 W. 22nd St., Chicago.
V. M. STULPINAS, 3255 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
UNIVERSAL STATE BANK, 33rd and Halsted St. Chicago.
JOHN J. ZOLP, 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.
A. A. Appanaitis, Westville, Ill.
THOS. BARON, 818 Lincoln Street, Waukegan, Ill.
PAUL MOLIS, 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.

Nauja Pasaka*).

Šiemet per tuos didelius šalčius važiuoja žmogus į turgų. Pavažiavus jam kiek giria, arklys ima staiga baidytis, piestu šokti, į šalis mėtytis. Žmogus žiuri, iš krumų išeina kažin koks senis ir ima prašyti šiltesnių drabužių. Žmogelis iš pradžių teisinasi, neturįs su savimi pasiėmęs Tik staiga gaila jam toje pačioje vietoje palaukti, apgriežia arklį grįžta namon ir pasiėmęs kailinius važiuoja vėl į girią.

Toje pačioje vietoje, vėl pamatė senį bestovintį, jojo grįžtančio belaukiantį. Nors arklys prunkščia ir nesiliauja senio baidęsis, žmogus paduoda seniui kailinius.

Senis paėmęs kailinius, ima žmogų kviesti drauge su juo įeiti truputį toleliau į girią. Žmogus, palikęs arklį, nusekė senį. Kiek paėjėjęs, pamatė tris statines (bačkas) tarp krumų bestovinčias. Senis ir sako:

— Tu žiurėk ir gerai sau galvon įsidėk! Čia, matai, pirma statinė—pilna vandens, antroji—pilna javų, trečioji pilna kraujų. Kadangi tu manęs pasigailėjai ir man gera padarei, tai ir aš norių tau atsimokėti ir perspėti, žinok, ta pirma statinė pilna vandens—tai praslinkusi lietinga vasara, kuri jusų laukus vandeny paskandino. Ta antroji statinė—pilna javų, tai busimoji vasara, kada sulauksite didžiausį derlių. Trečioji statinė pilna kraujų—tai ta trečioji vasara, kuria atneš jums didelį karą ir visus kraujuje paskandins.

Tą pasakės senis pražuvo.

—Surašė G. Petkevičaitė

Boston, Mass.

BOSTON, MASS.

DEL LIETUVYSTĖS IR VARGUOLIŲ MEILĖS.

Sunkioje ir apgailėtinoje valandoje.

Mes esame gimę ir augę ir vargę, sunkiai dirbę, nemaža ir prakaito bei ašarų lieję. Galų gale atvažiavome Amerikon, ir tegul ir čia ir vargstame ir sunkiai dirbame vistiek tą savo trumpą amželį kartais ir gana margai leidžiame. Tegul vieni dirbame sunkiau, bet kiti ir visai lengvai, vieni kad ir mažiau, bet kiti visai linksmai laiką praleidžia, o visus į kruvą sudėjus vis tik 100% geriau ekonomiškai, negu musų pačių motinos, tėvai, sesės, broliai ir giminaičiai, pasilikę tėvynėje Lietuvoj.

Ypatingai dabar ten didelis dejavimas ir sunkiausia kova už gyvybės išlaikymą, kada maži kudikiai su ašaromis tėvelių valgyti maldauja, o tėvai neturi duonos kąsnio paduoti. Suvargę, pusnuogi, išalkę, peršalę, serganti vaikščioja, vienas nuo kito, dalinasi juodos pelinės duonos kietą plutą ir nežino, kad rytojaus dieną jų laukia. Ar kas dar turi kietą plutą pasidalinti, kad giltinės šmėkšlą nubaidžius...

Mes Amerikos Lietuviai tuo pačiu laiku smagiai klausomės radio muzikos ir dažnai betiname už vieną ar kitą kumštininką. Bet ir So. Bostono lietuviai pajuto, kad as meniška laimė nėra laime, jei jauti, kad artimas badauja, todel smarkiai sujudo Lietuvos badaujantiems gelbėti, ir GEGUŽIO — MAY 23 DIENĄ susirinko apie 50 asmenų ir apkalbėję padėtį suorganizavo tam tikrą Komitetą, kad sušelpus verkiančius baduolius senojoje Tėvynėje.

Į Komitetą išrinkti: pirmininku Jonas Kasmauskas, pirmininko pagelbininku p. Anesta, raštininku Juozas Lekys ir V. Jankauskas, iždininku p. Taurinskas, iždo globėjais ponia Mikelsonienė, V. Ambrozaitis ir S. Jokubauskas, ir didelė daugybė aukų rinkėjų.

Tas Komitetas darys visas pastangas surinkti kuodaugiausia aukų ir mano darbo :.epadėti, kol kokią $5000.00 surinks. Tad visa lietuviška visuomenė prašoma ir laukiama stoti į darbą sykiu su Komitetu. Tas K...etas re.l.a visokias aukas, DRABUŽIAIS ir pinigais ir visos aukos bus persiųstos į Lietuvą tam Komitetui, kurs yra Kaune, sudarytas iš visų grupių Lietuvoje.

Norinti paaukauti savo dalį prašomi nešti į šias vietas: Jonas Kasmauskas, 327 E. St. So. Boston, Mass ir "Keleivio" Ofisan 253 Broadway, So Boston, Mass.

Jonas Kasmauskas,
Komiteto pirm.,

S A N D A R Ą
Skaitykit ir Platinkit

P-lė Milda Senukevičiutė.

Sandaros Centro

PO SEIMINIS **PIKNIKAS** SU PROGRAMU

— rengia —

A. L. T. Sandaros Pirmas Apskritys

Nedėlioj, Birželio 9tą, 1929

Lietuviu Tautiškame Parke

Prie North Lowell [illegible] Methuen, Mass.

nuo 10 val. ryto iki vėlai nakties.

Tai bus pirmutinis Massachusetts valstijos Sandariečių PIKNIKAS, kuriame, apart skanių valgių, saldžių gėrimų ir įvairių žaislų, bus ir turiningas MUZIKALIS PROGRAMAS. Programe dalyvauja geriausios musų muzikalės spėkos, kaip tai: Gabijos choras, po vadovyste komp. Miko Petrausko, Jaunuomenės Orkestras, po vadovyste F. Kriaučiuno, solistai-tės seserys, Rožė ir Ona Černauskaitės, Milda Senukevičiutė, Jonas Bulskis, St. Paura ir kiti. Apie solistus nėra reikalo daug kalbėti, nes jie yra plačiai žinomi visoj Mass. valstijoj ir užtenka paminėti jųjų vardus. Bet jeigu kas nėra girdėjęs, tai šį kartą turės progą pasiklausyti.

Šis piknikas bus dar ir tuomi įdomus, kadangi Sandaros metinis Seimas įvyksta Bostone Birželio 6, 7 ir 8 dienomis ir visi delegatai dalyvauja piknike,tad atsilankiusieji turės progą susipažinti ir su tolimesnių kolonijų Sandariečių veikėjais, — Seimo dalyviais.

Taigi visi dalyvaukime šiame piknike.

Sandaros Pirmas Apskritys.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS
kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd. So. Boston, Mass. Tel. S B 1882

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakymą padarau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyką.
395 BROADWAY, SO. BOSTON.
Tel So. Boston 2340

STRAND LUNCH
Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausius ir geriausius valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Užeik ir persitikrink.
STRAND RESTAURANT
304 BROADWAY
SOUTH BOSTON MASS.
Albert Helgerman, Sav.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoju akis, priskiriu akiniūs ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas KARPENTERIS
Turiu miesto leidimą (license) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:
FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaice Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891_J

Namų telef. Univ. 1463-J
A. O. Salna
(SHALNA)
Lietuvis Advokatas
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.
"Darbininko" Name
(2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

A. P. DAVULIS
REAL ESTATE & MORTGAGES
366 Broadway, Room [illegible]
Tel. 2027
So. Boston, Mass.

Lietuvių Muzikos Konservatorija
319 E Street, kampas Broadway
So. Boston, Mass.
Komp. MIKAS PETRAUSKAS, buvusią jo L. M. Konservatoriją naujai atidarė. Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir kitų klasinių instrumentų. Lekcijos pigios.
Komp. Mikas Petrauskas aukštojo mokslo muzikas — diplomuotas. Mokinęs Paris'o Konservatorijoj ir College de France. Giedojęs operose Petrapilyje, Šveicarijoj ir Italiojoj.

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St.
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777 — Stubos Telefonas So. Boston 1463_J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kaina. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai:nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

A. J. Kupstis
332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662—1378
OFISO VALANDOS NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO
REAL ESTATE, INSURANCE IR MORTGIČIŲ AGENTURA

DAR VIENA NEGIRDĖTA PROGA!
SOUTH BOSTONE
2 šeimynų namas ir krautuvė. Kampinė vieta. Rendos $820 į metus. Kaina $6,500, įnešti reikia nemažiau kaip $1,000. Likusius išmokės to namo randos. Žmogus gali daryti gerą pragyvenimą. Patyrimas nebutinai reikalingas; gera vieta gyvenimui daryti, nereiks eiti pas kita ieškoti darbo. Naujai ištaisytas iš lauko ir iš vidaus. Kreipkitės tuojaus

SO BOSTONE parsiduoda Groserė ir Bučernė. Senai išdirbtas biznis, įeigų nuo $700.00 iki $800.00 į sąvaitę. Kreipkitės tuojaus. Kaina $3,900.

Parupinam mortgičius namams ir ukiams. Kas turi pinigų del mortgičių, kreipkitės pas mus. Inšiuriname viską, reikalaujant duodam ir ant išmokesčio — tik Mass. valstijoj.
Mes visuomet turime gerų pirkinių, namų ir krautuvių, — meldžiam kreiptis pas mus ir persitikrinti.
Parduodam anglis ir malkas, pristatome į namus ne toliau kaip 12 mylių nuo Bostono.
PARDUODAME LAIVAKORTES IR SIUNČIAME [illegible] I VISAS ŠALIS.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
373 East Kensington Ave.
Chicago, Illinois

Editorial Office:
3331 So. Halsted Street
Telephone: Boulevard 0406

Business Manager Matas Biekša

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entry as second-class matter applied for at the Post Office at Chicago, Illinois, under the act of March 3, 1879 or August 24, 1912.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3331 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Boulevard 0406
Užsisakymo kaina:
Suvienytose Valstijose metams .. $2.00
Užsienyj metams .. $3.00

"Kada mes jiu in dulkes pawirsim, jei Lietuwiszka kalba bus tvirta pastojus, jei per musų darbus Lietuwos dwase atsikwoszės — tasik mums ir kapuose bus lengweu smageu ilsetis."

Dr. Jonas Basanavičus, 1882 m.

PENKIOLIKĄ METŲ BESIEKIANT IDEALO

Žmogaus gyvenimas panašus žvakės mirksėjimui skersvėjyj. Nežinia, kada šalto vėjo srovė užpus... Kasdien saulės tekėjimas ir nusileidimas, laikrodžio kišeniuj taksėjimas, musų pačių širdies stuksėjimas; metų vienodas plaukimas, gimimai, vestuvės ir mirimai, suktaktuves ir apvaikščiojimai, tai yra žmonijos žinksniai per amžinybės tyrus. Jie ne tie kaleidoskopišku margumu besikeičią įvykiai, įvykėliai nežinotume laiko nei erdvės, ir paties gyvenimo negalėtume atskirti nuo merdėjimo. Žmonės susitinka.—skiriasi, susipažįsta, —atsisveikina,—mini, — užmiršta, apvaikščioja — ilgisi, pasidžiaugia — apraudoja, ir be visa to dirba, dirba, trusia, ir pagaliau nieko su savim nepasiima....

"Musų gyvenimas ilga kelionė tamsią naktį, apsupta nematomų pavojų, kankinama nuovargio ir skausmų, į tikslą, kurio nedaugelis tegali tikėtis pasiekti, ir kurio pasiekęs niekas ilgai neišlaiko. Vienas po kita, bekeliaujant, draugai nyksta iš musų akių, sulig visagalingos Giltinės tylaus parėdymo... Akla del gero ir pikto, be atodairos savo destrukcijos darbe, visagalingoji materija rieda savo nenukreipiamu keliu; Žmogui, pasmerktam šiandien prarasti savo brangiausiuosius, rytoj pačiam žengti į tamsumos vartus, belieka vien aukštėti, kol smugis nukirs, kilniausias mintis, kurios švelnina jo trumpą dieną... ir melstis šventyklai, kurią jo paties rankos pastatė.

Labai trumpas laikas, kada galime kitiems gelbėti, kol laimė ar vargo dalis tampa jų lemtis. Tegul bus musų tikslas pažerti saulės spindulėlių ant jų keilo, palengvinti jų rupesnius simpatijos išraiška, suteikti jiems džiaugsmo nenuilstama užuojauta, sustiprinti besilpstančias pajėgas, pakelti viltį nusiminimo valandą. Niekuomet nesvarstykime uncijomis savo artimo nuopelnų ar nenuopelnų, bet atsiminkime jų rupesnius, jų sunkenybes, gal but jų tamsumą kurs yra didžiausia jų gyvenimo kankynė; atminkime, kad yra visi vienodos kančios draugai toje pačioje tamsoje, lygus su mumis aktoriai toje pačioje tragedijoje," sako B. Russel.

Buti arti draugėj su savo vienodo likimo broliais, stiprinti meilės ir sandaros ryšiais sujungus širdis, padėti kitiems nugalėti abejones ir visiems jaustis, kad šioje planetoje nėsame užmiršti, išskydę ir pražuvę, bet kad musų žinksnius lydi ir širdis šildo meilės ir brolybės šviesa, — ta Praamžio dovana yra mums prieinama ir galima, ir ji viena yra verta gyventi, siekti ir nugalėti.

Jau penkiolikti metai, kaip dalis Lietuvių išeivių Šiaurės Amerikoj susispietė į tokią draugiją, ir savo sąjungą pavadinę Sandara bei simboliu nusipiesę dviejų draugiškai suspaustų rankų vaizdą, išėjo draugiškai patys eiti ir kitus seses brolius vesti į laiminges nį, šviesesnį įdealą.

Penkiolika pavasarių. Ir kiekvieną tokį pavasarį Siaurės Amerikos išeivis nusika mavęs amžinų miestų praga rišku bildėsiu, kartkartėmis ištrukdamas toli, toli už miesto į laukus, kurie taip laba panašus į tuos žydinčius brangios gimtinės laukus, klausos kvapą užčiaupęs, bene išgir netikėtai stebuklą, bene su čiulbės lakštingelė, bene kur nors sučiurlens vevirsėlis, bene kur palankėj pempė ar perkuno oželis sudėjuos...

Su gimtinės laukų kvapu su Lietuvos girių paukščių dainos garsų atminimais atsinešė musų imigrantai ir gražius iš tėvų protėvių paveldėtus idealus-siekimą šviesos, laisvės ir laimės sau ir savo artimiems. Iš tų idealų susikurė daug labai daug draugijų ir draugysčių, sąjungų ir kuopų kuopelių. Su geriausiais programais, su tolimiausiais, dažnai niekuomet nepasiektinais siekiais. Ir siekia musų Amerikos lietuvis brolis sesuo tų savo nusistatytų kilnių tikslų, dirba jiems aukaujasi ir aukauja: laiką, sveikatą, turtą. Vieni jau kelios dešimts metų, kiti keliolika, kiti kelis. Daugelis išnyko iš musų akių dar pusiaukely. Daugelis dar tik pradėjo, daugelis baigia, nemaža ir pakelėse pasiliko arba paklydo. Bet vis tiktai dauguma tebeeina, nešdama prieš akis kilnius obalsius, šviesius idealus.... Nesvarbu ar jie bus ir kieno bei kada bus pasiekti, ot idealistas niekuomet neklausia. Jau to vieno gana, kad jaučiasi ne vienas, neužmestas svetimame vandenyne, kad gali karts nuo karto girdėti gimtoj kalboj brolišką žodį, pasidalinti senos brangios atminties įspudžiais, ir svarbiausia, jaustis, — **kad triusia su savais,** draugej savo artimų ir tolimų giminių ir svetimų, ir visos žmonijos labui. Nesvarbu, kokios pasekmės, svarbu kad yra kas nors kitokesnio, negu kasdieninės duonos rupesniai, ir svarbiausi, **kad žmogus žmogų susirande.**

Susirinkę šiometiniam penkioliktam Seimui senajam Bostono Sanadaros idejos dragų atstovai turės ypatingai susikaupti. Geras daiktas saviems žmoniems susitikti sykį metuose ir draugiškai pasižmonėti. Bostonas tam pasižmonėjimui žada net daug įvairumų pateikti. Tad gal but tenai susitiks draugai, daug metų nesimatę, kaip buvo, pernai metais Baltimorėje. — Bet atstovai turės atsiminti, kad ne visi galėjo Seiman važiuoti, ir kad juos įgaliavo daug ką padaryti: susitikti su bendros idejos atstovais iš tolimiausių kolonijų, pasitarti, apsvarstyti visiems rupimus bendrus reikalus, bet taip pat ir **atstovauti tuos, kurie negali nuvykti.** Taigi parvežti nutarimų, kurie patenkintų ir smagumo parneštų namie pasilikusiems.

Ar yra kas nutarti ir parvežti namiškiams? Taip, ir šiemet ypatingai. Viena, kad pati Sanadara penkioliktus metus pradėjo naujoje ir tolimoje vietoje. Tai bus įdomu ir seniesiems Rytų Valstijų Draugams, kurie per keturioliką metų nešė tą žiburelį per visokias audras ir išsaugojo nuo skersvėjų. Tai bus svarbu ir naujiesiems nešėjams išgirsti senųjų Sandaros auklių patarimų. Taip ir visoms kuopoms.

Su nauju gyvenimu gimsta nauji reikalavimai ir pareigos. Gimsta taip pat ir naujos idejos. Sandaros pašaukimas nėra tik sau gyventi, ir tą jos nariai gana parodė praktikoj. Sandara pasistatė uždaviniu dirbti visokiame tautiškame, kulturiškame ir progresyviame darbe, kurs turi tikslu lietuvių apšvietą, susipratimą ir ekonominę bei dvasinę gerovę. Reiks perkratyti savo ir kitų panašių organizacijų padėtį. Žinome ir gerai jaučiame, kad ateina gadynė, kada reikia pradėti susispausti ir vienytis o ne skirstytis, integruotis, o nebe diferencijuotis. Musų pajėgos nebepriauga, o palengva nyksta. Jaunoji karta ateina milžiniškais žingsniais, ir atneša kai ką nauja ir didelio, bet ką atneša, mes toli gražu patys nežinome, ir dažnai lyg prieš sfinksą patys savęs klausiame: ar tai musų jaunoji karta, ar ji ta pati, ar ji nebe ta?... Į tai, žinoma pati jaunuomenė atsakys, bet mes turime pasiruošti ją pasitikti ir priimti, nes tai yra vienintėliai musų tų visų šventųjų troškimų paveldėtojai.

Paskutiniais metais gal but patys nepastebedami daug atsiekėme vienoje srityje, ir tai yra vienas iš sveikiausių apsireiškimų. Musų apsiėjimo etika su viens kitu ir kitokių pažiurų viengenčiais žymiai sumandagėjo. Tegul dar vieni kiti senu įpratimu ir grinoriškųjų laikų tonu pasibara ir mus pačius padergia, bet faktas, kad tokie apsireiškimai vis labiau retėja ir musų spaudos abelnas tonas rodo požymių, kad artinasi į kulturiškų tautų etiką. Mes turime ir tame lauke buti pavyzdžiu. Užsigauti ir keršyti visi esame palinkę, ir tai yra pačios įgimties dalykas, bet jis yra skaitomas bloguoju įgimimu, tad sykiu su kulturos kilimu yra švelninamas. Nežiurint kokios srovės, ar "partijos", ir kokių programų, bet visi turime vieną bendrą ypatybę, tai yra visi rašome, kalbame ir galvojame lietuviškai, reiškia, ir tie, kurie programose svetimus dievus garbina, įgimtyje tačiau jaučiasi ne rusai, ne žydai, ir ne turkmenai, o **lietuviai.** Tad Sandariečiai, kurie tik delto ir susispietė į bendrą organizaciją, kad savus lietuvius į susipratimą vesti ir lietuviais esant į apšvietą pasaulį eiti, —turi kuotvirčiausia laikytis savo nusistatymų ir juos atstovauti bei ginti namie ir svetur. Reiškia, Sandariečiams šiame Seime teks rimtai perkratyti savo Organizacijos drausmė ir susitvarkyti.

Turėdami savo nuosavų žydinį savo idėjų Centrą ir jį kurstydami, kad iš jo meilės, šviesos ir susipratimo liepsna spindėtų, turime atminti, kad **tikram lietuviui negali nerupėti ir kitų lietuviškų organizacijų likimas.** Iš tokių viena yra kuri privalo kiekvieno tikro lietuvio dėmesį ypatingai į savo kreipti tai Susivienijimo L. Amer. Jei dauguma musų laikarščių, draugijų, sąjungų ir partijų yra tam tikrų grupių, su tam tikrais tikslais padarai, tai **yra viena organizacija, kuri yra visų Amerikos Lietuvių,** tai Susivienijimas Lietuvių Amerikoj. Turėdami tai galvoje ir turime susirupinti, kad ta **visų** organizacija, ar aiškiau pasakius Amerikos Lietuvių stulpas butų saugus ir gerose rankose, kad atstovautų lygiai **visiems lietuviams** ir kad nepataptų vsokių skersvėjų ar saunaudiškų individualų ginčų objektu, ar kas dar svarbiau, — išrokavimų indauja... Sandariečių rimtas balsas ir aiškus bei teisus nusistatymas šiame reikale turi buti dienos klausimu.

Musų evangelija — meilė, teisėtumas, progresas; išlaikymas musų tautiškų kulturinių savybių ir paruošimas geresnio paveldėjimo ateinančiai lietuviškai kartai. Visa ta atsieksime su pasiryžimu, su nusistatymu, bet taip pat su meile ir prakilnumu. Mes savo neužleisdami ir kito nenorėdami daugiau padarysime, kaip tie, kurie iš nesantaikos ir kerštų gyvena. Tad priimkite tuos žodžius su tuo nuoširdumu, su kokiu jie yra parašyti, ir visų susipratimas gvarantuotas.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Sandariečių Jautrumas.

Rytų pusės sandariečiai labai jautrus. Kas nors šaukia konferenciją — jie bėga, važiuoja. Tai labai pagirtinas dalykas. Jei ne Sandariečių jautrumas, tai mes nebutumėme turėję tokios didelės konferencijos, kuri įvyko gr. mėnesio 1927 metais, Hartforde, Conn. Ta konferencija praskambėjo po visą pasiulį ir Lietuvių Delegacijai Genavoje davė daug paramos. Taipgi davė daug paramos ir mums patiems Sandaros Centrui ir visiems kitiems musų viešiems darbams.

Vakarų Sandariečių jau nėra tokie jautrus, nėra jau taip plačiai susijaudinę lietuvių reikalais, nes Chicagos ir apielinkės Sandariečių konferencija Balandžio mėn. š. m. nesutraukė tiek delegatų, atstovų bei svečių, kiek sutraukė Rytų Sandariečiai. Tai buvo nedidokas skaitlius vietinių, o iš toliau, dar mažiau. Pasižymėjo tik Detroit, Kenosha, Racine ir Milwaukee. Kitos Illinois vietos neatsiuntė žmonių. Taigi, Sandaros Centrui ir visiems jautriems Sandariečiams Vakaruose reikia daug pasidarbuoti, kad visose kolonijose Illinois valstijoj, kurioj gana tirštai lietuvių apgyventa, įkurti Sandaros kuopas ir sykiu lietuvius LIETUVINTI.

Aukščiau pažymėjau, kad Rytų Sandariečiai jautrūs, net ir per daug jautrūs. Pas juos by kas sušaukia konferenciją, suvažiavimą ir visi važiuoja. Taip nesenai New Havene buvo iš Brooklyno vienybiečių sušauktas "vidurinės srovės konferencija." "Vienybės" Nr. 54 tos konferencijos svarbesnieji punktai paskelbti. Matyti, kad toje "vidurinės sriovės" konferencijoje, apart brooklyniškių, iš Conn, vietų dalyvavo vien tik sandariečiai, t. y. p. Pilipauskas ir Kaziunas; iš New Britain'o Alksninis, Vokietaitis ir kiti iš New Haven'o ir t. t. Konferencijose dalyvauti, tai naudingas dalykas, bet jau dirbti vidurinės srovės tautiškuose darbuose, tai Sandariečiai kuodaugiausiai dirba ir ištikrųjų juos, Sandariečiai, visur taip vadina, tai jau per 15 suvirš metų jie įgavę tą vardą. Toje vidurinės srovės konferencijoje apie Sandaros reikalus, kaip matyti iš aprašymo, nei žodelio netarta, bet vientik rupintasi vienybiečių reikalais. Žinoma vienybiečiai geri žmonės, tautišką darbą veikia, bet pažiurėkime ką jie yra padarę Sandarai. Jie jau per 3 — 4 metus Sandarą stengiasi numarinti, jau Brooklyno 1 kuopą ir numarino, o jei dar joje pasilikę keletas narių, tai nei vieno vadinamo vienybiečio nėra. Sandaros principus Sandariečiai mina po kojų. Kada tas pats Alksninis ar kas kitas atsišaukė šelpti dr. Pajaujį ir visus politiškus kalinius, tai vienybiečiai pamėg džiojo, juokės. Vienybiečiai net čia pas mus laisvai gyvenančius žmones jau siuntė į Varnius ir jei Radys papuolė, tai dėka "Vienybės". Siuntė į Varnius net musų redaktorių ir kitus. Taigi kada Sandaroje atsirado platųs tautiški darbai ir kada reikia sujungti visas jėgas Sandarą pastatyti ant tvirtų kojų. Ar gali atiduoti jėgas "bepartiviams", kurie kenkia musų darbams? Juk iš 1 kuopos išėję nariai ir suorganizavę Tautininkų Kliubą ne kas kitas, kaip vienybiečiai ir Mussulinio pasekėjai. Jei vienybiečiai nori, kad Sandariečiai jiems dirbtų, piknikus rengtų, skaitytojus gaudytų, straipsnius — korespondencijas rašinėtų, tai tegu patys vienybiečiai parodo viešai savo prijautimą Sandarai: tegu nu perka nors vieną kitą šėrą, tegu paaukauja vieną kitą dolerį į Politišką Iždą, tegu paskiria nors mažą auką Lietuvos politiškiems kaliniams, tegu suteikia nors kiek šelpti Vilniaus pažangiąją spaudą ir draugijas, svarbiausia Kulturos Draugiją. Kai parodys vienybiečiai savo gerą širdį, tada tik Sandariečiai galėtų jiems gelbėti, piknikus ir kitką rengti.

Šį dalykėlį iškeliu viešumon ir prašau sandariečių pagalvoti: ar visada mes busime iširę neorganizuoti ir be disciplinos?...

Ar visada tik "įstaigos" gyvuos ir plėsis, o mes miegosime, arba "bepartyviams" dirbsime?...

Atsišaukiu į jus Sandariečiai ir prašau, kad apie savo kuną — Sandarą dirbtumėme visomis jėgomis, o paskui, kada jau savo kuną aprupinsime, tada kalėsime svetimiems pagelbėti, jei tie svetimi bus prielankųs musų idealams ir nekenks musų darbams. "Vienybei" tada tik galėsime pagelbėti, kada jau save aprupinsime.

— Vinciunas.

Sotus Alkano Neužjaučia.

Šie metai blogi metai privertė badaujančius žmones šaukties pagalbos. Radosi daug žmonių, kurie suprato artimo meilę ir ištiesė pagalbos ranką. Susitvėrė pašalpos komitetai su didžiausia energija stojo darban. Grudus, rubus ir pinigus pradėjo siųsti iš visų Lietuvos kampelių, nepamiršo Klaipėdiečiai ir net kitataučiai — vokiečiai. Bet pažiurėkime kas tas aukas teikė. Gal turtingi? Ne, prie šelpimo prisideda daugiausia ukininkai ir tarnautojai, kurie patys nėra pertekliuje. Labiausia pasirodė negailestingoji liaudies dalis, tai turtingoji Lietuvos luoma ir įvairus profesionalai. Mat sotus alkano neužjaučia. Lietuvos profesionalai mėgsta per spaudą rėkauti, kad Lietuvos liaudis yra labai tamsi ir nerementi savųjų profesionalų. Bet dabar pasirodo, kad Lietuvos visuomenė nėra tamsi kaip tuli ponai skelbė, o tik laikosi patarlės "Ranka ranką mazgoja". Vienas profesionalas man pasigyrė, kad jis per šias Velykas už tukstantį litų šampano išgėręs, o dar už kitą tiek mergoms užpundinęs. Ar tamsta esi paaukavęs nukentėjusiems nuo nederliaus ar šiaip kokiems vargšams? — aš užklausiau. — Et, supaistvosi visų ubagų, duok ir nebus galo — tokį atsakimą gavau nuo ponaičio. Arba vėl vienoj vietoj sunkiai apserga vyras. Moteris budama labai biedna puolė pas lietuviškus gydytojus pagalbos. Bet pagalbos pas juos negavo, o gavo pas svetimtautį žydą.

Ne tas žmogus yra žmogumi, ir ne tas yra garbės vertas, kuris mokytas, — bet tas tik yra žmogus ir vertas garbės, kuris krutinėj turi širdį, kuria užjaučia artimą.

—P. Kriukelis.

Žmogžudžiai Per Lengvai Nuteisti.

"S." koresp. Nebergždžiai žmonės kalba, kad pinigai žmogų pakaria ir paleidžia. Pinigų turėk, visados busi gar sumi žmogumi, o padaręs nusikaltimą liksi teisus. Aš prie žemiaus parašytos žinios pridedu ir savo nuomnoę, o skaitytojai turi teisę išreikšti savo nuomonę. Vasario mėn. 23 dieną Panevėžio apygardos Teismas Rokiškyj nagrinėjo įdomią žmogžudystės bylą. 1928 metais sausio 24 d. Topolių dvare, Skapiškio valšč. Rokiškio apskr. nakties laike tvarte Marė Budrevičienė rado savo vyrą negyvą. Kaimynų inacityva buvo pakviestas gydytojas Jankevičius, bet gydytojas supratęs kas dedasi, nes žinojo šeimos nesantaiką nepavelino lavoną laidoti, o įsakė pranešti policijai ir apskričio gydytojui. Po to tuojaus atvyko apskrities gydytojas J. Petrulis ir Skapiškio nuovados viršininko padėjėjas Ivaškevičius. Jie lavoną apžiurėjo, nieko įtartina nerado ir liepė palaidoti. Keturiems mėnesiams praslinkus po laidotuvių p. Jaseckas pranešė policijai, kad jis mazgojęs lavoną ir pastebėjęs nugaroj kulkų padarytas žaizdas. Buvo lavonas iškastas ir kito gydytojo tapo padarytas skrodimas. Gydytojas pripažino, kad P. Budrevičius buvo nužudytas dviems revolverio šuviais. Pradėtas tardymas. Paaiškėjo, kad B. nužudė K. Svyla susitaręs su B. žmona. Budrevičienė iš Amerikos grįžo 1923 m. ir vyro pagalba nusipirko Topolio dv. 40 ha. žemės. Ten ji susimylėjo su biednu kurpiu 20 m. amžiaus, o ji turėjo 40 metų. Ji labai buvo karšto kraujo ir mylėjo tik jaunus vyrus. Budreviičenė keletą sykių vyrą bandė nunuodyti, ėjo gandai, kad ji samdanti žmogžudį kas jos vyrą nužudytų. Budrevičius iš Amerikos grįžo 1925 metais ir nabagas nuo savo žmonos gavo mirtį. K. Svylas ir M. Budrevičienė tardant prisipažino kaltais. Svylas gavo kalėjimo 20 metų, Budrevičienė 1 metus paprasto kalėjimo, bet einant amnestijos įstatymu jai liko 9 mėnesiai kalėjimo. Apskrities gydytoją J. Petrulį nuteisė 6 mėnesiams paprasto kalėjimo, bet nuo bausmės paliuosuotas. Lavono mazgotojas ir policijos viršininko pagelbininkas pateisinti. Lavono mazgotojas gavo gero atlyginimo už tylėjimą, policininkas kaltas už nežinojimą savo pareigų, gydytojas kaltas, kad jis įvykį žinojo, bet per gąstinčių žmogžudystę slėpė. Svylas ir Budrevičienė lygus žmogžudžiai. Svylas tapo nubaustas kaip reikia, bet jis buvo biednas ir neturėjo gynėjo. Budrevičienės nuosprendis yra juokingas, 9 mėnesiai paprasto kalėjimo už žmogžudystę, bet ji bylai pinigų negailėjo. Jeigu ji butų gavusi grąsos kalėjimo, tai ji butų nors netekusi kokių nors teisių, o dabar ji nesiskaitys, kad ji ir yra bausta.

— P. Kriukelis.

Sulaužymo Klaudų Atitaisymas

Kaip turėjo buti.

Pereito "Sandaros" numerio redakcinis puslapis del technikos sąlygų išėjo labai sujaugtas. Redakcija nori kiek galima atitaisyti.

Editorialo "Vilnius, Kaunas ir Amerikos Lietuviai" dalis yra priglausta prie Dr. Alseikos "Viešo Atsakymo" ir prasideda 5 skiltyje iš viršaus žodžiais: "lų nepaglemžta Mokslo Draugija..." "iki galo.

Dr. Alseikos straipsnis "Viešas atsakymas" dalis nukeita į "Vilniaus Žinias" ir prasideda 6 skiltyse žodžiais "Randasi dar ligi šiolei N. Lietuvoj..." iki galo.

Straipsnio "Vilniaus Žinios" Lietuvių Mokslo Draugija dalis įdėta pirmame puslapyje, priglaudžiant prie sraipsnelio "Al Capone suimtas" ir prasideda žodžiais "Po Revizijos Komisijos pranešimo..." iki galo.

Prie editorialo po žodžių "ir pradėjo šmeižtų kampanią prieš pažangiuosius inteligentus. Dar liko klerika-" pridėta prie korespondencijos "Vilniaus Labdarybės Draugijos susirinkimas" pabaiga ir prasideda žodžiais "netoleruojami, šiemet susirinkiman neįsileidę net ir studentų..."

Su kuo jis lošė?

Vagone sėdėjo keturi žydeliai ir lošė kortomis. Konduktorius jiems pareiškė, kad negalima, o tiems nepaklausius pranešė policininkui. Žydeliai tuoj kortas paslėpė ir sėdi sau kaip niekadėjai. Įeina policininkas ir klausia pirmojo.

— Tamsta lošei kortomis?

— Aš? Kodel aš turėjau lošti kortomis?

— Gali, tamsta, prisiekti, kad nelošei?

— Kodel aš negalėsiu prisiekti?

Lygiai panašus pasikalbėjimas vyksta su antruoju ir trečiuoju. Pagaliau policininkas pasiekia ketvirtąjį.

— Gali Tamsta prisiekti, kad kortomis nelošei?

Ketvirtas žydelis buvo "chasidas" ir norėdamas išvengti melo, pasakė:

— Jei tie trys prisiekė, kad kortomis nelošė, tai su kuo gi aš galėjau lošti?

Valstybinėje įstaigoje

Sekretorius į įstaigos Viršininką. — Delko p. Viršininke, kas mėnuo samdot vis naują ir naują mašinistę.

Viršininkas:— Matai, tamsta, pas mane per mėnesį laiko mašinistė pasensta.

—Pr.

Sunku orientuotis

— Sakyk man, kokiu pažiurų tavo viršininkas?

— Sunku suprasti. Sako su trečia žmona persiskyręs.

DETROIT, MICH.

ADV. J. P. UVICK

Dabar Naujame Ofise
2333 Barlum Tower

Kampas Bates & Cadillac Square
Valandos nuo 8:30 iki 5 po pietų
Paned. ir Petn. iki 7:30 val. vak.

Liaudies Kolegija

Nadas Rastenis

Indėnas Apgina Savo Tikybą.

Sagoyewatho Kalba

Indėnas Sagoyewatha, kurio vardo reikšmė angliškai paduodama, "he keeps them awake," (arba kaip p. Laurinaitis, kuris tvirtina, kad pirmieji žmonės pasaulyje buvę lietuviai; kad indėnai yra lietuviams gimininingi, ir kad Pietinėje Amerikoje ir dabar kai su kuriais indėnais (sic) galima lietuviškai susikalbėti, sakytų, kad Sagoyewatha reiškia "Saugoja vietą" ir anglai tik nesuprasdami lietuvių-indė. kalbos ir reikšmės taip to indėno vardą užrašė), buvo didžiausias indėnų kalbėtojas. Jo kalbingumas davė jam žymią vietą tarpe Seneca indėnų vadų taryboje. Nors iš pirmo jis pritaręs kad balti žmonės indėnus šviestų; bet vėliaus jis nusistatęs ir prieš baltų žmonių apšvietą ir prieš krikščionybę. Šį kalba jo buvo pasakyta krikščionių misijai atvykusiai pas indėnus įkalbėti krikščionybę, 1850 m. Seneca indėnai gyveno vakarinėje New York ir šiaurvakarinėje Pennsylvania valstijų dalyse. Dabar jų užilikę gyvena Kansas rezervacijose.

* * *

Drauge ir broli! Tai buvo valia Didžiojo Kvapo (Great Spirit), kad mes susitikome šią dieną. Jis viską nustato, ir Jis mums davė puikią dieną musų susitikimui. Jis nuėmė savo rubą iš priešakio saulės ir lėmė jai skaiščia šviesti mums. Musų akys yra atviros ir mes aiškiai matome; musų ausys nėra užkimštos ir mes galime aiškiai girdėti žodžius kuriuos jus kalbėjote. Už tą visą gerą mes dėkojame Didžiajam Kvapui, ir vien tik Jam.

Broli! Šis pasitarimas buvo jusų sukurtas. Per jusų prašymą mes šiuo laiku susitinkame. Mes atydžiai klausėme ką jųs turėjote pasakyti. Jus prašėte, kad mes aiškiai savo nuomones pasakytume. Iš to mes džiaugemės; nes dabar mes sprendžiame, kad mes stovime tiesiai prieš jumis ir galima kalbėti ką mes manome. Visi mes girdėjome jusų balsą ir visi kalbame jums kaip vienas. Musų mintys sutinka.

Broli! Jųs sakote, kad jųs norite atsakymo į jusų kalbą pirmiaus kaip jųs apleisite šią vietą. Atatinka, kad jums butų atsakyta, nes jųs esate toli nuo savo namų, ir mes nemanome jus užlaikyti. Bet pirmiausia mes pažvelgsime atgal ir pasakysime jums ką musų tėvai mums pasakė ir ką mes girdėjome nuo baltų žmonių.

Broli, klausykite ką mes sakome! Buvo laikai, kai musų sentėviams priklausė ši didelė sala. Jų sėdybos siekė nuo užtekėjimo iki nusileidimo saulės. Galingas Kvapas ją sutvėrė indėnų naudai. Jis sutvėrė buivalą, briedį ir kitus gyvunus maistui. Jis sutvėrė mešką ir vebrą. Jų odos buvo musų apdaras. Jis paskleidė juos per musų žemę ir išmokino mus kaip juos pasiimti. Jis liepė žemei auginti kornus duonai. Tą visą Jis padarė savo raudoniems vaikams, nes Jis juos mylėjo. Jei mes turėjome kokius ginčius už savo medžioklių žemes tai abelnai buvo išrištas be daugelio kraujo pralėjimo.

Bet mums atėjo nelaba diena. Jusų sentėviai perplaukė didįjį vandenyną ir išlipo ant šios salos. Jų skaičius buvo mažas. Jie čia rado draugus o ne priešus. Jie mums sakė, kad jie pabėgo iš savo krašto bijodami blogų žmonių ir čia atvyko naudotis savo tikėjimu. Jie prašė mažos sėdybos. Mes jų pagailėjome, išpildėmė jų prašymus, ir jie musų tarpe apsistojo. Mes davėme jiems kornų ir mėsos; jie mums davė nuodų už tai.

Balti žmonės, broli, surado musų žemę. Žinios buvo atgal parnešta ir daugiau jų atvyko į musų tarpą. Bet mes jų nebijojome. Mes priėmėme juos už draugus. Jie mus vadino broliais. Mes tikėjome jiems ir davėme didesnę sėdybą. Ilgainiui jų skaičius labai padidėjo. Jie norėjo daugiau musų žemės; jie norėjo musų krašto. Musų akys atsivėrė ir musų protas apsunko. Iškilo karai. Indėnai buvo samdomi kariauti prieš indėnus, ir daug musų žmonių žuvo. Jie taip-gi atgabeno degtinę į tarpą musų. Ji buvo stipri ir druta, ir tukstančius iššudė.

Broli! Musų sėdybos kitą sykį buvo didelės o jusų mažos. Jųs dabar tapote dideliais žmonimis, o mes vargiai turime vietos kur savo užklodes pasitiesti. Jųs užėmėte musų žemę, bet dar neesate užganėdinti; jųs norite mus priversti prie savo tikybos.

Broli, klausyk toliaus! Jųs Jsakote, kad jųs esate atsiųsti mus išmokyti kaip garbinti Didįjį Kvapą taip kaip Jam patinka; ir jei mes nepriimsime tikybos kurią jųs balti žmonės mokinate mes busime nelaimingi po mirties Jųs sakote, kad jųs esate išganyti o mes pražuvę. Kaip mes žinome, kad tai yra tiesa? Mes suprantame, kad jusų tikyba yra surašyta į Knygą (mat protestonai nuvyko su Biblija.—R.). Jei ji butų buvusi mums skirta, taip kaip jums, kodelgi Didisai Kvapas mums nedavė, ir ne tik mums, bet kodelgi Jis nedavė musų sentėviams žinojimo tos Knygos, su įmonėmis teisingai ją suprasti? Mes tiktai žinome ką jųs apie ją sakote. Kaip mes galime žinoti kada tikėti taip tankiai baltiems žmonėms mus apgaunant?

Broli! Jųs sakote, kad yra tik vienas budas garbinti ir tarnauti Didžiajam Kvapui. Jei yra tik viena tikyba, kodel jųs balti žmonės taip daug apie ją ginčyjaties? Kodelgi jųs visi nesusitaikote kai visi galite skaityti tą Knygą?

Broli! Mes tų dalykų nesuprantame. Mums yra sakoma, kad jusų tikyba buvo duota jųsų sentėviams, ir buvo perduota tėvų vaikams. Mes taipgi turime tikybą, kurį buvo duota musų sentėviams ir jų buvo perduota mums, jų vaikams. Mes garbiname savo budu. Jis mus mokino buti dėkingais už visą ką mes gauname, mylėti vienam kitą, ir buti vienybėje. Mes niekuomet nesiginčyjame apie tikybą.

Broli! Didisai Kvapas mus visus sutvėrė, bet Jis padarė didelį skirtumą tarpe Jo baltų ir raudonų vaikų. Jis mums davė skirtingą iššiurą ir skirtingus papročius.

Jums Jis davė mokslus. Tam Jis neatvėrė musų akių. Mes žinome, kad tas yra teisybė. Kuomet Jis padarė tokį didelį skirtumą kituose dalykuose, kodel mes negalime išvesti, kad Jis mums davė ir kitokią tikybą pagal musų supratimą?

Didisai Kvapas daro gerai. Jis žino kas yra geriausiai jo vaikams; mes esame užganėdyti. Broli, mes nenorime panaikinti jusų tikybą ar ją nuo jusų atimti. Mes tik norime naudotis sava.

Broli! Jųs sakote, kad jųs neatvykote paimti musų žemę arba musų pinigus, bet vien tik apšviesti musų protą. Aš dabar jums pasakysiu, kad aš buvau jusų susirinkimuose ir mačiau renkant pinigus iš susirinkusių. Aš negaliu pasakyti kam tie pinigai buvo renkama, bet manau, kad tai jusų kunigui; ir, jei mes sutiktume su jusų protavimo budu, gal jųs norėsite kiek ir iš mųs

Broli! Mums yra sakyta, kad jųs sakėte pamokslus baltiems žmonėms šioje apylinkėje. Tie žmonės yra musų kaimynai. Mes su jais pasižįstame. Mes truputį palauksime ir matysime kokią įtekmę jusų pamokslai ant jų padarys. Jei mes rasime, kad jiems daro gero, padaro juos teisingesniais, ir mažiau likusiais apgaudinėti indėnus, mes tada vel apsvarstysime ką jųs sakėte.

Broli! Dabar jus girdėjote musų atsakymą į jusų kalbą, ir tai yra viskas ką mes dabar turime pasakyti. Ir kuomet mums dabar reikia skirtis, mes ateisime ir paduosime jums ranką, ir tikime, kad Didisai Kvapas apsaugos jumis jusų kelionėje ir saugiai sugrąžins pas jusų draugus.

KORESPONDENCIJOS

PHILADELPHIA, PA.

Iš susirnkimo Draugijų Komiteto 15 Gegužės iškilmių, paminėjimo 25 metų spaudos atgavimo ir Liet. Ministerio p. B. K. Balučio apsilankymo.

Įvairių komisijų pranešimais paaiškėjo, jo iškilmės pavyko visais atžvilgiais labai gerai, publikos buvo labai daug, kaip dar niekuomet tiek nebuvo. Piniginiu atžvilgiu ir gi pavyko labai gerai, jog suvedus visas atskaitas, pelno liko keletas šimtų dolerių, todel nutarė visas pelnas pasiųsti per Lietuvos Pasiuntinybę Washingtone, Lietuvos nukentėjusiems nuo nederliaus.

Dr. E. G. Klimas, perskaitė padėkos laišką gautą nuo p. B. K. Balučio sekančio turinio:

Dr. E. G. Klimas,
2538 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Malonusai Daktare:—

Sugrįžęs Washingtonan, aš skubu dar sykį pasakyti, Jums mano malunus philadelphiečiai, didelį ačiu už Jusų viešingumą ir labai gražų priėmimą, kurį man padarėte laike atsilankymo pas Jus.

Negalėdamas ameniškai ir kiekvienam atskirai parašyti laišką, aš labai prašau Jus, gerb. Daktare, kaipo pirmininką ir Toastmasterį, parduoti mano širdingą padėką šio apvaikščiojimo sumanytojams The Building and Loan Association, visoms draugijoms, pažymėtoms programe, kaipo prisidėjusiems prie 15-tos gegužės iškilmės ir visiems asmenims, kurie pasidarbavo kaipo "Banquet Committee."

Man ypatingai buvo malonu patėmyti, kad philadelphijos lietuviai yra jau taip gerai susiorganizavę ir turi taip gerą vardą, kad jie gali turėti pas save savo svečiais ir augščiausius miesto šeimininkus, drauge su miesto majoru. Tai yra didelis philadelpiečiams kreditas, kuriuo jie gali teisingai pasididžiuoti.

Jus parodėte, kas galima padaryti susivienyjus drauge. Kuomet mes gražiai vienybėje sugyvename, tai ir kitataučiai lietuvius gerbia.

Laike Bankieto aš girdėjau, kad komitetas ir toliaus mano adrbuotis vienybėje, kad sušelpus nuo nederliaus nukentėjusiems Šiaurės Lietuvos gyventojus. Pradžiai Jus paskyrėte pelną nuo bankieto.

Aš linkiu Jums geriausio pasisekimo tame gerame Jusų sumanyme ir norėdamas, kad jus turėtumėte geresnę ir didesnę pradžią, aš nutariau atsisakyti nuo Jusų malonaus pasiulymo apmokėti viešbučio sąskaitą. Tegul pasilieka keletas dolerių daugiau nukentėjusiems Lietuvoje.

Su geriausiais visiems linkėjimais.

Jusų
B. K. Balutis,
Liet. Ministeris."

Laiškas tapo priimtas su džiaugsmu ir nutarta, esantis komitetas palaikyti ant toliaus, šelpimui nukentėjusiems Lietuvoje nuo nederliaus. Ponia M. Grigaliunienė, pasižadėjo suorganizuoti moterų komitetą tam tikslui.

Pilną atskaitą ir tolymesnis darbas komiteto bus pranešta per spaudą vėlesniai.

Nutarta pasiųsti padėkos laiškus, garbės svečiams ir draugijoms už malonų apsilankymą ir dalyvavimą iškilmėse.

Presos Komisija,
J. V. G.

PITTSBURGH, PA.

Walteris Volungevičius apie 35 metų senumo nevedęs Petro Volungevičiaus brolis pittsburgiečiams gerai žinomas kaipo Hardware Store biznierius ką abudu angliškai vadinasi Wallace. Wolteris bus kokią 14 metų iš Lietuvos, buvęs Amerikos kariuomenėje, laike pasaulinio karo ir metus ir 4 mėnesius išbuvo Prancuzijoj; bet nebuvo nė sužeistas. Pittsburghe visogių biznių yra turėjęs, kaip tai karčiamą ir kitokių; paskutiniausia buvo nusipirkęs N. S. dalyj bučernę su namu ir viskuo. Bučernę kiek palaikęs išrandavojo o pats išvažiavo į Detroitą, kur pradėjo dirbti prie Crystler mašinų išdirbystės ir jau su virš metai kaip Detroito mieste gyveno. Gegužės 3-čią dieną ną sumanė atlankyti savo gerą draugą Joną Radziukyną, kuris ir bus to paties amžiaus ir dą nevedęs, taip pat geras biznierius. Paskiausią N. S. dalyj turėjo saldainių biznį, bet pardavė savo biznį, buk manęs vesti ir važiuot į Lietuvą šią vasarą. Bet palikęs Pittsburghe šių metų Buick, traukiniu nuvažiavo į Detroitą, kartu važiavo ir Šerkšnis iš Pittsburgho atlankyti Volungevičių ir Tamkevičių, kuris ir nesenai Detroite apsigyveno. Taigi visi kai geri draugai sutarė Gegužės 5 dieną pasiėmė mašiną su draiveriu, važiavo į Kanadą gero alaus paragauti, ir grįžtant atgal į Detroitą susidurė su gatvekariu, kuris Rodgerį ant vietos užmušė, o Volungevičius mirė gegužės 8 dieną. Gatvekaris juos pagovęs skersai kelio važiuojant. Volungevičius sėdėjęs šale mašinos draiverio iššokęs ir pabėgo. Rodgeris sėdėjęs užpakalyj ir viduryj Tamkevičius su šikšniu iš kraštų. Gatvekariui į mašiną važiuojant abu iš kraštų atsistojo ir liko neužgauti. Tai gana stebuklinga nelaimė. Davus žinią Pittsburghą tuo išsiskubino P Volungevičius, F. Rodgeris, pusbrolis Jono, A. Marčiulionis, A. L. Vensloviukės (graborius) vyras, ir p. E. Plukiutė, kuri buvo susižiedavus su Volungevičią. Bet parvežė abudu negyvus. Jonas liko palaidotas Subatoj Homestead, kur gyveno jo puseserė su bažnytinėmis apeigomis, nors gyvas budamas gana laisvas buvo. Lietuvoj paliko seserį, o čia puseserę ir du pusbrolius ir merginą, kurią ir manė vesti šią vasarą. Volungevičius paliko brolį Petrą Pittsburghe, Lietuvoj du broliu ir seserį. Volungevičius liko palaidotas Lietuvių Tautiškose Kapinėse Gegužio 12 dieną, Nedėlioj po pietų, kur laidoti suvažiavo į kokią 150 mašinų, tai gal didžiausias pagrabas buvo, kada gyvuoja tautiškos kapinės, nes Petras taip ir Volteris yra daug prisidėję prie kapinių įsigijimo. P. Volungevičia dėkoja F. Steponaičiui Detroito graboriui, kuris daug Pittsburgiečiams gelbėjo, taip pat visiems laidotuvėse dalyvavusiems.

— J. Virbickas.

EXTRA

United Lith. Bldg and Loan Association.

52 East 107th Street

Suorganizuota 1909 metais. Nauja serija atsidaro Utarninke, June 4 d. 1929 m. spulkos ofise.

Spulkoje sudėti pinigai uždirba 7 nuošimčius ir ,reikalui esant, galima ištraukti bile kada. Visiems lietuviams yra patartina prisirašyti į vieną iš sekamų skyrių:

Skyrius "A." mokasi po 50c į savaitę už kiekvieną $100.

Skyrius "B." mokasi 25c. į savaitę už kiekvieną $100.00.

Skyrius "C." mokasi 12½c. į savaitę už kiekvieną $100.

Skyrius "D." mokasi $75.00 ant karto ir buva spulkoje kolei kartu su uždirbtu nuošimčiu pasidaro $100.00.

Skyrius "E." mokasi $100. už šėrą.

Už taip padėtus pinigus spulka moka 4 nuošimtį.

B. A. Waitches,
Sekretorius.

Sandaros 4 Piknikai

1) Nedėlioje Birželio 9-tą dieną A. L. T. Sandaros 1-mas Apskritys rengia Sandaros Centro naudai Milžinišką Pikniką su dideliu muzikaliu programu, Lietuvių Tautiškame Parke, prie North Lowell Road, Methuen, Mass.

2) Tą pačią dieną, Birželio 9-tą Wisconsino Valstijos Sandariečiai, Fink's Miške, tarpe Kenosha ir Racine, Wis. rengia didelį suvažiavimą taip pat Centro Naudai.

3) Antro Apskričio (Conn. Valstijos) Sandariečiai rengia didelį išvažiavimą Birželio 23-čią dieną Schuetzen Parke, Meriden Conn.

4) Nedėlioje, Rugsėjo 8-tą dieną, 1929 metais, Justice Parke bus Sandaros Centro Piknikas.

Taigi Sandariečiai ir Sandaros draugai dalyvaukite šiuose Sandaros Centro Naudai Piknikuose.

Valgykit ir šokit

SMAGIOJ DRAUGIJOJ

Decoration Dieneje

GEGUŽIO — MAY 30 DIENĄ, 1929 METAIS

Justice Park Gardens

Prie Archer ir Kean Gatvių

Telefonas: Willow Springs No. 10.

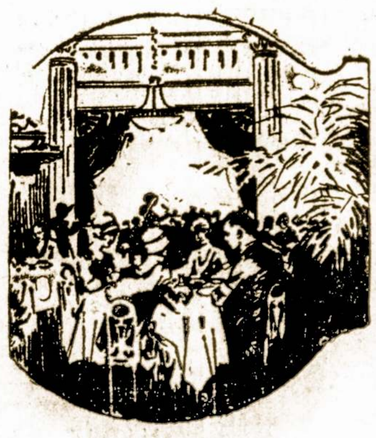

"Šteikai" ir Vištiena Musų Specialybė.

Gera Muzika – Geri Valgiai; Gera Draugija — Geras Laikas. Jokių Ekstra Mokesčių Nėra.

C. P. SUROMSKIS ir J. LEPPA, Savininkai.

KORESPONDENCIJOS

RACINE, WIS.

Llietuvos Brolių ir Seserų Dr-tės Vakarienė

Gegužės 12 d., Turner Hal buvo suruoštas minėtos Dr-tės vakaras. Su programu ir vaišėmis bei šokiais. Programą išpyldė automobilių dirbtuvės Nash Co., darbininkų vyrų choras iš 40 balsų su dainavo šias dainas po vadovyste p. Prichard ir jo moters p. Prichardienės pianistės Sailors, Ketnucky, Babe, Soldiers ir Bell of St. Marys Solistai Pranė Radzevičiutė, sop.. Rems Grecinti, Ten., ir James Janis, Baso. Duota skani vakarienė ir tęsėsi šokiai iki vėlumai. Publikos buvo pilna svetainė. Šį Dr-tė organizuoja Dailės Dramos Ratelį. Velitina pasisekimo. Nash Co., darb. Choras pasižadėjo ir sandariečiams dainuoti.

Iš Sandariečių Veikimo.

ALT Sandaros 35 kp. buvo susirinkimas Gegužės 10 d., 8 val. vakare, 1200 Herrick Ave. brolių Vijunų name. Iš svarbesnių nutarimų yra šie: Kviesti vietines draugijas prie šių bendrų darbu: Šelpti Šiaurės Lietuvą, minėti 25 m. spaudos atgavimo sukaktuves ir dėtis prie ruošiamo miesto didelio apvaikščiojimo 4 d. Liepos. Tą nutarimą vykinti pavesta J. Kapočiui ir man, padėjėjas M. Bardauskis, A. Masilionis.

Sandariečiai perka Šėrus.

Perskaičius iš Centro gautą laišką kuriame ragina pirkti Sandara Publishing Co., šėrų, mu 35 kp. išde turėdama nedaug pinigų, $51.79 tuo laiku perka už $20 ir tikimės įmetus laiko savo paskirtą kvotą išpirkti. Mums yra skirta $145, dar lioka $125.

Sandariečiai nariai neatsilieka. Matydami taip sutartinai Chicagos sandariečiai veikiant pradedant inteligentais baigiant darbo praščiokėliais. Turėdami mintyje, kad tai mus visų bendras Sandaros išlaikymo reikalas, negalima leisti kol vienas ir tempdami suknubs. Pareiga visų sandariečių pirkti kiek išgali. Aš pats perku už $50, neatsilieka ir mano ištikimi garbės verti draugai.

—M. Kasparaitis

BINGHAMTON, N. Y.

Kas galėtų pasakyti, kad binghamtoniečiai snaudžia ir nieko neveikia? Tik paklausykite: Komunistai jau sutvėrė komitetą aukoms rinkti Lietuvos "baduoliams", o kad daugiau jų surinkti kviečia ir kitas partijas jiems talkon, tik "gaila" kad tos kitos partijos jų tam sumanymui nepritaria. Tur but gerai permato, kad tomis aukomis bus šelpiami tik Boroklyno, "baduoliai" arba Chicagos "padegėliai"... Pas mus dar randasi ir daugiaus, kitokių veikėjų kurie nuo komunistų neatsilieka. Jeigu ne aukų rinkime, tai "jaunimo" ratelių organizavimui arba "chorų" tvėrimui! Tame darbe yra daugiausia atsižymėjusi viena jau gerokai pagyvenusi moterėlė, E. M., kuri netik "jaunimą" organizuoja, bet ji ir pati save prie jų prisiskaito, nerokuodama savo pirmų 40 kelių metų... Jos pastangomis, neperdaug senai buvo "suorganizuotas" taip vadinamas "jaunimo choro" išvažiavimas, kuris susidėjo iš kokio pustuzinio keturesdešimspenkmetinių "jaunuolių" ir nusibaladojo pas vieną farmerį apie 50 mailių nuo Binghamtono, kad parodžius savo "gerai" išlevintus balsus tenaitiniai publikai, kuri susidėjo iš kokio aštuonetą raguočių, iš keliolikos sparnuočių, ir kitokių keturkojų. Na, ir musų "chorvedė" nieko nelaukdama pati pirmutinė užtraukė palaisdama savo visą "power", kad net visa apielinkė sudrebėjo, o minima publika, išgirdus tokius dar negirdėtus balsus, taip baisiai išsigando, kad dumė į visas puses, kiek tik kuris pajėgų turėdamas... O vargšas farmerys, nemažai triusos padėjo pakol juos susirinko. Tik nežine, ar ilgai dar ta musų "chorvedė" galės tą "jaunimą" vadovauti? Ne! Brooklyno komunistų "Laisvė' praneša, kad jie iš savo abazo išdeportuoja vieną labai "gegą" profesorį Ž. kuris greitu laiku pribusiąs į Binghamtoną, tai beabejonės jisai gali pradėti varyti konkurenciją, ir musų organizatorė gali palikti be "džiabo". Bet nenusimink Elžbut, nors jau esi visas Binghamtono, kuopas ir ratelius parėjusi, pabandyk dar prie sandariečių. Nes ten randas nemažai jaunimo, kur bus tau gana plati dirva veikti, **jeigu jie tave tik priimtų.**

— Bepartyvis Raulas

PITTSBURGH, PA.

Pirmas piknikas tai turbut bus sudėtinis šiais metais, nes S. L. A. 40ta kuopa ir 86 N. S. kuopa sykiu rengia pas Adomą Amšiejų. Pittsburgiečiams ir jau aplinkėms gerai žinoma farma, kur yra nevienas piknikas atsibuvęs Amšijaus gražioj farmoj.

Mat kaip pasitaiko N. S. išrenka komisiją iš trijų:. P. Pivoruno, J. M. Maziukno ir J. Ruko, na o So. J. Virbicką, A. Vainorių ir F. Savicką, na o tie supratę S. L. A. 3-čiam apskrity dirbt iš vieno, tai ir Pikniką abiejų kuopų surengė iš vieno. Bet matos kad geriau nebus galima apseit, jau teko sužinota kad eina lenktynės; kaip tą klausimą išrišt, yra sumanymų, kad virvės traukimu arba, geriau sakant, spėka tas klausimas turės but išrištas. Taip taip, Soho vyrai nesibijo nė biskio, jai tik N. Š. žemaičiai nepabugs, bet žemaičiai nors lėtai, bet gal prisirengs, kad Sohus galės subitit. Pamatysim ant Pikniko.

Beje, S. L. A. 3-čio Apskričio Sekretorius p. A. Akelaitytė prašė mane pranešt Pittsburgo Draugijoms, kad jos nerengtų jokio Pikniko 14-tą Liepos, nes tą dieną rengia S. L. A. III. Apskritys Sully's Grove Darže.

— J. Virbickas

Montello, Mass.

Bendras paminėjimas, Lietuvių spaudos atgavimo 25 m. sukaktuvių, įvyko Gegužio 19 d., L. T. N. Svetainėje, kalbėjo Adv. F. J. Bagočius ir vietinis Metodistų Žinyčios ministeris Petras Palšis.

Rev. Palšis kalbėjo pirmas, nelietė lietuvių istorijos spaudos atgavimo, pareikšdamas, kad jis tą palieka Adv. Bagočiui, bet tik palietė abelnai mokslo vystymosi ir jo reikšmę.

Adv. Bagočius savo kalboje smulkmeniškai dėstė abelną spaudos istoriją; kodel lietuviai spaudą buvo praradę ir kaip ją atgavo. Adv. savo talentinga kalba ką tik nepriveė prie ašarų susirinkusius, kuomet pradėjo nurodinėti tas žmonių kančias kurias turėjo nukentėti už L. spaudos laisvę.

Apart prakalbų buvo ir dailės Panelės, Sofija Vaitkaitė ir Marė Miltenaitė, sudainavo po keletą solų ir duetų akompanuojant p-lei Julia Vinkšnaitei, kas publikai labai patiko, bet tik kažin kodel tos musų dainininkės, vos tik nulipo nuo estrados, kaip išmovė per duris.

Rodosi butų gėda teip daryti, nes tas parodo nepaisymą prigimtos savo kalbos, tėvai jums negali lietuvių istorijos taip nušviesti. Lietuviai studentai tankiai pasirodo mokyklėse "Dumbbells" kuomet jiems yra užklausiama apie lietuvių tautą. Ir kodėl?

Minėtos prakalbos buvo rengiamos bendrai, Susivienijimo Lietuvių Amerikos 17 kp., Lietuvių Tautinės Sandaros 24 kp. ir Lietuvių Metodistų E. Žinyčios.

Pirmininkavo p. A. Vaitkus. Žmonių buvo nedaug, todel, kad smarkiai lietus lijo visą po pietų.

Buvo rinkliama del padengimo lėšų ir buvo pranešta per pirmininką—jei bus surinkta aukų virš iškaščių bus pasiusta Lietuvos badaujantiems, bet buvo surinkta kaip tik ant išlaidų, $14.50.

Adv. F. J. Bagočius neėmė už savo triusę nei vieno cento. Varde virš minėtų draugijų tariame Adv. Bagočiui širdingą Ačiu!

— A. Kirelis.

MILWAUKEE, WIS.

Iš Tėvynės Mylėtojų Draugijos Apskričio metinio Suvažiavimo.

Gegužės 26 dieną University Settlement, 861 — 1st Av. įvyko iš eilės šeštas metinis T. M. D. Apskričio suvažiavimas. Dalyvavo keturios kuopos prisiųsdamos 15 atstovų. Konferencijos posėdį atiadrė Apskričio pirm. F. Povilauskis, 10 val. rytą. Visi svarstymai ėjo sklandžiai vienbalsiai padaryti šie tairmai. Ruošti šią vasarą pikniką ir žiemos laike programą su šokiais. Šitiems nutarimams įgyvendinti išrinkta ant visų metų veikiantis komitetas: V. Staupickas, M. Valukonis, M. Kasparaitis, Jonas Misevičia ir P. Jankauskas. Jiems duota pilna galė veikti ruošiant ir net daugiau kaip du parengimu, jei matys, kad bus nauda. Nutarta aukauti Varpininkams mok sleiviams $20.00, Šerno paminklui $5.00 ir Sandaros Publishing Co. pirkti 2 šėrus už $10.00. Reikalauja iš Centro Valdybos daugiau darbštumo judinant kuopas prie veikimo. Turi per "Dirvą" išduoti aiškią atskaitą iš TMD stovio. Kad pirmiau išleistos TMD knygos, kurios pas knygius pelėja, kad butų siunčiamos į Argentiną, Braziliją ir kitur, bei kad kuopoms duotų nuženminta kaina pardavinėti. Valdyba išrinkta: Pirm. F. Povilauskis; Vice-pirm. V. Živatkauskas; Sekr. M. Kasparaitis; Ižd. M. Vijunas; Org. V. Valukonis.

Sekantis Apskričio suvažiavimas bus šaukiamas į Racine 1930 metais. Posėdis baigtas 2:30 val. po pietų po to vietiniai Milwaukės tėvynainiai vaišino svečius suteikdami pietus. Suvažiavime dalyvavo šių kuopų atstovai: Milweukee 60 kuopos — V. Valukonis, V. Staupickas ir S. Beržienė. Racine 121 kuopos — J. Kapočius, A. Masilionis ir M. Kasparaitis. Kenosha 119 kuopos — J. Kasputis, P. Jankauskas, V. Živatkauskas, J. Kasparas, F. Povilauskis, Juozas Kasparas. Waukeegan, 13 kp. Kastantas Tautvaiša, J. Misevičia ir Juozas Mačiulis.

—M. Kasparaitis.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš $1,000.000; narių 20,000

NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI IŠMOKĖTA $400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IŠMOKĖTA $500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600, ir 1000.
Pašalpos Skyriai — $6,00, $9,00 ir 12.00 į sąvaitę

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Rimbas

Ir vėl "Rimbas" naujas
Ir vėl "Rimbas" kietas
Ir vėl jįjį skaito
Platus visas svietas.

Ar linksmas jautiesi
Ar vargas pirkimba,
Tu nieko neatbosi
Skaitydamas "Rimbą."

Tu "Rimbą" skaityti gali,
Jei tik dešimts centų turi.

"RIMBAS"
1 Bateman Pl. So. Boston, Mass.

"TARPININKAS"

Vaizbos, Kulturos ir Dailės Mėnesinis Žurnalas, su spalvuotais paveikslas 40 puslapių, didelio formato.

Prenumerata metams $1.00;

Vienas numeris 10 centų,

Užseinyj $1.50, vienam num. 15c.

"Tarpininkas" duoda $200.00 arba laivakortę į Lietuvą ir atgal dovanų.

"Tarpininkas" pagelbės jums apmokėti bilas. Įsigykite "Tarpininką" tuojau, tai sužinosite, kaip tą galima padaryti.

Kreipkitės šiuo adresu:

"TARPININKAS"
332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Leidėjas A. J. Kupstis.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Padidinta ir naujai ištaisyta pirmos klesos lietuviška užeiga-valgykla.
CHARLE'S LUNCH
94 Millbury St.
Worcester, Mass.

Joseph J. Dirsa
LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
Gyvenimo vieta
194 Milbury st. Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

DYKAI!
Tuoj "Dirvoj" pradės eiti didelė istoriška K. S. Karpavičiaus apysaka
'KRYŽEIVIS'
iš tų laikų kada Lietuvių žemes pradėjo pulti krikščionys po priedanga tikėjimo ir žudė musų žmones per ilgus laikus. Kurie skaitys "Dirvą" gaus šią $2 vertės apysaką dykai. Skaitymo bus visam metui. Reikalauk pamatymui kopijos. "Dirva" 8 p., metams $2, tautiškas bešališkas laikraštis. Adresas:
"DIRVA"
6820 Superior Av. Cleveland, O.

IDEAL FURNITURE COMPANY
Furniture, Carpets and Household Specialty
all kind of Stoves Repaired.
54 Millbury Street Worcester, Mass.

Su Gegužės 1-ma diena perkeliame savo įstagą į naują vietą po num. 54 MILLBURY STREET (priešais Realto Teatrą). Mes turime dideliausį pasirinkimą visokių namams reikmenų.

Dėkodami už paramą praeityje, nuoširdžiai kviečiame atsilankyti į naują vietą.

Su pagarba,
F. Wonsaviczus ir Krukowski.

"AMERIKOS LIETUVIS"
NAUJAI ATGIMĘS DVISAVAITINIS VISUOMENIŠKAS LAIKRAŠTIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.
Amerikos Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.00
Užsieniuose — Lietuvoje $2.00
Atskiras numeris ..... 5 centai

Amerikos Lietuvis bešališkas darbo žmonių laikraštis. Talpina daug svarbių iš mokslo srities raštų ir teikia žinias iš svarbiausių pasaulyj įvykių Amerikos Lietuvį turėtų kiekvienas Lietuvis ir Lietuvaitė turėt savo namuose, ne vien tik kad turėjus iš jo sau apšvietos naudą, bet kad ir paėmus savo tos kulturinį darbą užsakai sau ir savo giminėms Lietuvoje. Taipgi teikiant žinių iš Lietuvių judėjimo savo kolonijoje ir t. t., kad tuomi padarius Amerikos Lietuvį kaipo vieną iš populiariškiausių tarpe Amerikos ir Lietuvos lietuvių laikraščių. Pamatymui siunčiamas dovanai.

Jono Makarevičiaus
419 Campbell Avenue
WEST HAVEN, CONN.
Telephone West 2765
Vasaros metu kuomet lietuviai tankiai lanko pajurio maudynes "Savin Rock" kviečiu tautiečius į mano valgyklą skaniai pavalgyti.

Millbury Furniture Co.
A. Gebski ir F. Mis, Sav.
Rakandai, Divonai ir Namams Reikmenys.
180—186 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Mes parduodame Glenwood pečius. Parduodame ant išmokėjimo lengvomis sąlygomis ir cash.

NAUJA AGENTURA WORCESTERY
Parduoda laivakortes keliaujantiems Lietuvon ar iš Lietuvos. Persiunčiu pinigus Lietuvon; išmokama doleriais ar litais. Pagelbėsiu išgauti pasus, vizas, sugrįžimui leidimus, afideivitus ir kitokius dokumentus.
Nuo senai prityrus tame darbe, suteiksiu geriausį patarnavimą ir sąžiningus patarimus.
JUZĖ RAUKTYTĖ
Room 507, Dienomis
88 FRONT STREET
50 STERLING STREET
Worcester, Mass.
Vakarais ir šventadieniais

DR. TESSMER
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
2-ros lubos. Kalba lietuviškai.

KUOMET NORĖSITE
RAKANDU
Atminkite, kad musų krautuvė yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba išmokėjimais.
R. NORTHBRIDGE FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rušių doną keikus ir pajus.
Nepamirškit ir klauskit musų duonos
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Česnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

BROLIŲ KRUGELIŲ
Seniausia
MINKŠTŲ GĖRIMŲ IŠDIRBYSTĖ
Visoj Connectituc valstijoj. Pristatom visokius gėrimus kur tik kas reikalauja, į tp tai: balianis, vestuvėms, krikštynoms ir tt. Reikale kreipkitės pas
BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn.
Telephone 1418

JOS. ZUROMSKIS
ELECTRICIAN
WIRING and REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Naudok Daugiau Pieno, Yra Sveika
HOLBROOK BROS.
WHOLESALE and RETAIL
Pastarizuotas Pienas ir Varškė
332 Cambridge Street,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 5251 W.
Tel. Park 5251 R.

Skarin
FLORIST
10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BANCROFT HOTEL
TELEPHONE — PARK 4104

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampas Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

Tel. Park 4049
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcestery gėlių laidotojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių bukietai, prieinamomis kainomis 50-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

LIETUVIŠKA SKUTYKLA
382 Millbury st.
Worcester, Mass.
Kerpam gražiai plaukus vyrams ir moterims už 35c. vaikams 25c. išskiriant subatas. Skutam barzdas už 15c.

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

CHICAGOJE

CICERO, ILL.

Lietuvos Kareivių Druagijos narių nauja uniforma.

Kadangi abelnas musų gyvenimas skubiai progresuoja, tai ir Lietuvos Kareivių Draugijos nariai pradeda nebepasitenkinti savo senąja uniforma ir žada greitu laiku įsitaisyti naują uniformą.

Taipogi ir visa rikiuotės tvarka bus pritaikinta lietuviškai kalbai. Iki šiam laikui komanda buvo duodama dar senoviniais rusų terminais. Sveikiname šią svarbią reformą.

Jauni Lietuviai Busimieji Chicagos lyderiai

"Daily News" paduoda sąrašą 53 jaunų vaikinų, išrinkusių iš pusės milijono Chicagos mokinių kaipo gabiausių mokykloje ir pasižymėjusių vadovystės gabumais. Tų 53 jaunuolių tarpe skaitome ir šias lietuviškas pavardes: Alfron V. Dargis, Fenger Senior High School; Edwardas S. Valančius, Armour Junior High School, ir dar rodos dvi ar trys lietuviškos pavardes iš tos pačios mokyklų rušies: Antanas Grabowski, Sabin Junior High School ir Edward Klauba, Grahan Jun. High School.

Tiems rinktiniams jaunuoliams miestas surengė Auditoriume pagerbimo iškilmes dalyvaujant 4000 svečių, kur jaunuoliams suteikta dovanos ir medaliai ir keliems stipendijos eiti Chicagos universitetą.

Jaunuoliai išrinkti pasiremiant jų nepaprastais gabumais (Brilliant promise) kokių jie žada civilių lyderių, filantropistų ir publiškų geradarių tarnyboj. Iš jų Chicaga tikisi išauklėti gerus Chicagos miestui veikėjus. Ar ne malonu matyti tame nedaugelio išrinktųjų jaunuolių tarpe kelis lietuvius jaunuolius. Bet čia norisi atkreipti domėsį ir anoj pusėj okeano, kad ir Lietuvos visuomenės vadai panašiai pradėtų ruošti jaunąją kartą.

MARQUETTE PARK.

Sandarietis Dr. P. Šimaitis susilaukė iš Lietuvos savo moteries p-nios M. Šimaitienės. Ji atvyko į Chicagą gegužio 1 dieną, 1929 metais. Dr. Šimaičio draugai geg. 26 dieną surengė draugišką vakarienę pagerbimui p-nios Šimaitienės. Svečių buvo gana daug, tarpe jų matėsi Sandaros 4-to Apskričio pirm. p. Stasys K. Grišius; p. p. Žukauskai, ką tik apsigyvenę Marquette Parke. P-nia Žukauskienė yra profesionalė — Daktarė Naprapatė. Vėliaus atsilankė Dr. Narijauskas, Dr. Vilionis ir vaistininkas p. Grigaliunas. Daugiausia svečių buvo paprasta liaudis. Vakarienė buvo gardi programo jokio nebuvo, gaila, nes daug kalbėtojų ant vietos buvo, tokiu budu buvo galima geriaus ponią Šimaitienę pagerbti, nes ji yra labai mandagi moteriškė. Tarpe svečių buvo keli žmonės, 2 vyrai ir moteris iš Roselando, kurie tarpe savęs kalbėjosi lenkiškai — la bai gaila, kad lietuviai lenkiškai kalba. Svečiai apie 12 val. išsiskirstydami linkėjo p-Šimaičiams daug laimės. Taip gi buvo įteikta daug dovanų.

— Rep.

AUBURN AVE. GARAGE
Joseph Martinkus, Savininkas.
Atdaras dieną ir naktį
Parendavoja automobilius pa[illegible]hams, krikštynoms ir vestuvėms
3315 Auburn Ave., Chicago
Tel. Boulevard 0120

Edwardas Valančius Pasižymėjo.

Pereitą savaitė buvo Berniukų Savaitė, švenčiama per visą Chicagą. Didžiausia šios savaitės iškilmė įvyko Auditorium Teatre pereito penktadienio vakare. Pasižymėję darbuotojai visose miesto dalyse buvo pakviesti pasiklausyti kalbų Chicagos mokyklų galvos p. William J. Bogan ir Vaikų Savaitės Prezidento p. George W. Dixon; taipgi pasidžiaugti programu susidedančiu iš spektaklių, orkestro griežimo, chorų dainavimo ir t. t., kuriuos surengė pradinės ir vidurinės Chicagos mokyklos.

Edwardas Valančius buvo išrinktas iš aštuonių Bridgeporto ir McKinley Park apylinkių mokyklų, kaipo geriausias studentas ir reprezentavo tas apylinkes Auditorium Teatre. Jam buvo įteiktas medalius už jo pasižymėjimą. Edwardas šia vasarą baigia Armour mokyklą. Jis netik turi gerą rekordą kaipo studentas, bet per metus ir pusę buvo narys Armour mokyklos Safety Patrol, ir taipgi interesuojasi škaitymu ir sportu.

.. — Rep.....

Eis Laivai iki Gulf 1931 Metais.

Hoover įsako Karo Departamentui skubinti Projektą — Illinois tarpas pirmutinis programoj.

Washington, D. C. Geg. 9 dieną — Šiandien paaiškė jo, kad Prezidentas Hoover įsakė Karo Departamentui tuo jaus imtis darbo baigti vandens kelią nuo ežerų iki Meksikos įlankos, kaipo pirmutinio žingsnio išvedžiojime didžemio didžiojo vandeninių kelių tinklo, kurį jis suprojektavo kaipo žymesnį savo administravimo tikslą.

Prezidentas planuoja atidaryti kanalą nuo Chicagos iki New Orleanso tiesioginiai prekybai 1931 metais. Ohio upės kanalą užbaigus šiemet ir Illinois vandens nuo dabar per dvejus metus, toliau prasidės gerinimas Missouri upės ir Mississippi augštupio.

Kada šitas vandens kelias tarp ežerų ir Meksikos įlankos bus užbaigtas, Chicaga pa taps pasauliniu juros uostu, konkuruojančiu su kitais didžiausiais pasaulio uostais, o Lockportas bus Chicagos tran sportacijos centras. Šituo vanden keliu plaukios valtys, pigiai vežančios prekes iš Chicagos, ar tiksliau sakant, nuo Lockporto, iki New Orleanso ir kitų vietų pakeliui. Iš pietų į Lockportą atplauks laivai su vidurinių vakarų ukių bei pramonės produktais ir gaminiais ir su užsienių prekėmis. Čia šitie vežiniai bus iškraunami ir perkraunami į trokus ar valtis pristatymui į Chicagą, ar pasiuntimui toliau.

Ilgainiui Chicagos miesto ribos taps nukeltos iki Lockporto ir Chicago bus didžiausias pasaulinis uostas.

Dabar Lockportas yra lygiai tokioj padėtyj, kokioj ne senai buvo, pav., 63-čios ir Halsted gatvių apygarda, arba kita kuri auganti miesto dalis: pigi žemė ir visokie patogumai pramonei pritraukia prie savęs fabrikantus ir biznierius ir šitam judėjimui pasidarius, žemės vertė sparčiai ir augštai iškyla.

Lockporte jau dabar jau čiama didelis gyvenamų na Jolieto žmonėms. Šitas trumų trukumas Lockporto ir kumas greitai padidės, nes laukiama padidėjimo gyven tojų skaičiaus: Texaco kompanija didina savo fabriką ir laukiama naujų fabrikų į Lock portą atsikeliant.

Taigi dabar yra pati geroji proga pasidaryti gražaus pelno įsigyjant gabalą žemės Lockporte.

DR. JUŠKOS ŠEIMYNA.

Dr. Juška mažai figuruoja viešuose parengimuose ir nesigirdėti kalbėtojų skaičiuje, bet savo lietuviškumu ir demokratiškumu viršija daugelį musų profesionalų. Savo vaikus pp. Juškos auklėja tikrai lietuviškoje dvasioje ir jų dvi dukrelės: Aldona bei Alvira ir sunus Domantas priklauso Jaunąjai Birutei ir dalyvauja jo parengimų programuose. Tai gražus pavyzdis visai musų Chicagos lietuvių visuomenei.

— Kaimynas.
— Rep.

Dr. Staugaičio Laiškas Dr. Graičiunui.

Gerbiamas Kollega:—

Jau senai aš skolingas Tamstai laišką — atsaką. Į Tamstos keletą laiškų vos tik šiandien, suradęs šiek tiek laisvesnio laiko, atsakau.

Pirmių pirmiausia siunčiu Tamstai naują "Medicinos" skolininkų sąrašą. Į šitą sąrašą yra patekę gydytojai, kurie buvo įtraukti į pirmąjį "Medicinos" skolininkų sąrašą, bet iki šiol dar savo skolų nėra sumokėję, o taip pat ir nauji skolininkai, kurie nėra atsilyginę už 1928 metus arba dar nėra prisiuntę prenumeratos už 1929 metus.

Čia pridedamas Tamstai įgaliojimas išieškoti "Medicinos" skolas iš pažymėtų naujame sąraše skolininkų, o taip pat rinkti naujų prenumeratorių.

"Medicinos" 1928 metams Nr. 1 yra atspausdintas Amerikos lietuvių gydytojų sąrašas. Daugiau kaip per metus laiko galėjo įvykti nemaža pakitėjimų: vieni galėjo numirti, kiti galėjo baigti medicinos aukštąjį mokslą ir pradėti medicinos praktiką, treti gi galėjo pakeisti savo adresus. Butų labai pageidaujama, kad atsiųstumėte naują Amrikos lietuvių gydytojų sąrašą su paskutiniausiais jų adresais. Manau, kad Tamstai nebus sunku tatai atlikti, nes juk jusų Draugija tokį sąrašą tur but veda. Šitas sąrašas reikalingas štai kam: kaip praeitais, taip ir šiais metais manoma pasiųsti visiems Amerikos lietuviams gydytojams, "Mediciną" iki šiol neprenumeruojantiems, keletą pavyzdžių "Medicinos" numerių, kad galėtų susipažinti su šituo laikraščiu, suprastų jo naudingumą ir paremtų jį savo prenumerata. Ankstybesni mėginimai šiokių tokių rezultatų yra davę; gal ir šitas naujas mėginimas nepasiliks be jokių rezultatų.

Kaip seniau, taip ir dabar prašau siuntinėti medžiagos kronikai iš Amerikos lietuvių gydytojų. Šiandien, kaip tik berašant šitą laišką, atnešė paštininkas laišką, kuriame radau Tamstos rašinį "Amerikos lietuviai, Amerikos lietuviai daktarai ir Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija." Šitą medžiaga pasinaudosiu.

"Medicinos" Nr. 2 jau yra išėjęs ir rytoj bus išsiuntinėtas. "Medicinos" Nr. 3 baigiamas spausdinti ir iki galo šito mėnesio tikrai bus baigtas. Gegužės mėn. stengsimės "Medicinos" du numeriu (4 ir 5) išleisti.

Kauno Medicinos Draugija šįmet švęs savo gyvavimo 10 metų sukaktuves (sueina lygiai 10 metų Gegužės 2 d.) bet jubilejinis posėdis tur but kiek vėliau įvyks. Kauno Medicinos Draugija yra rimčiausia ir didžiausia gydytojų draugija Lietuvoje. Turi 123 narius.

Baigdamas savo laišką tariu Tamstai kuoširdingiausią ačiu "Medicinos" Redakcijos ir visų Lietuvių gydytojų vardu už Tamstos energingą, rupestingą ir nenuilstamą pasidarbavimą Amerikos lietuvių gydytojų tarpe "Medicinos" laikraščio naudai. Turiu vilties, kad Tamsta darbuosiesi "Medicinos" labui ir ateityje su tokiu pat pasišventimu. kaip kad iki šiol.

Didžiai gerbiąs
Dr. J. Staugaitis.

Phone Yards 6292.

Chicagos Lietuvių Auditorijoj.

Mes piešiame ir malevojame; paveikslus, figuras, žemvaizdžius, vidujines scenas ir piešinius, komercialius planus ir visokias iškabas.

Ką tik sugrįžo iš Lietuvos Naprapatas

Dr. P. P. Šimaitis

Lietuvoje per 18 mėnesių turėjo 2000 ligonių, davė 8000 Naprapatiškų gydymų, ypatingai su geromis pasekmėmis gydė mirštamas ligas.

2346 West 69th Street
Arti Western Avenue
Telefonas Hemlock 1881
Valandos: nuo 9 iki 11 v. r., nuo 2 iki 4 val. p. p., nuo 6 iki 8 v. vakare.

O. K. TAILORS

Moteriški ir Vyriški SIUTAI

pasiųti sulyg mieros

Atliekamas Valymas
Prosinimas — Dažymas
Taisymas

10805 S. Michigan Ave.
Chicago, Ill.

Deimantai žiedai

Mes užlaikome didžiausį pasirinkimą importuotų gražiausių deimantų ir auksinių daiktų.

Parduodame pigiausia kaina Chicagoje

ALEX JUNEVICZ,
3317 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Pavasario Sezono Atidarymas

BRIDGEPORT CLOTHING COMPANY
3312 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Vasarinių skrybelių, šiaudinių, nendrinių ir lengvų sukninių didžiausias pasirinkimas jauniems ir suaugusiems vyrams.

Pavasarinių lengvų siutų, naujausios šiometinės mados, saulės ir lietaus overkočių lengvų apsiautų šventadieniui, išeigai ir kelionei. Viršutinių baltinių darbo dienai, poilsiui ir sportui spalvotų ir baltų, lininių ir šilkinių, didelė kolekcija gerų geresnių kaklaraiščių, taip pat didžiausias pasirinkimas apatinių baltinių.

Visos apdarų ir apmušalų reikmenys bei marškos stalams, baldams ir virtuvei. Smulkios prekės, reikalingos apsirėdymui, kaip tai: pirštinės, kojinės, sagutės, kabliukai, šniureliai. Sunku garsinime išpasakoti, kas drabužių krautuvėj galima gauti ir ko pirkėjams reikalinga. Tai galima pasirinkti atėjus vieton.

Mandagus patarnavimas ir labai prieinamos kainos.

Bridgeport Clothing Co.

Pirmoji Lietuvių visokių rubų krautuvė

3312 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

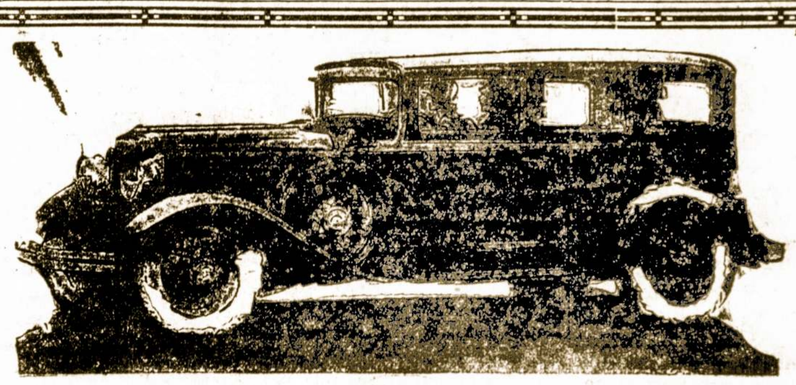

Extra! Extra!

Pirk Automobili del Decoration Dienos

Parduoda naujus PEERLESS 6 ir 8 cylinderių nuo $1195. iki $2360. Parduoda ant lengvų išmokesčių su įmokėjimu trečdalį. Ant vartotų automobilių duoda geriausius prekius. Pamatyk mumis pirmiaus.

Teipgi turime didelį pasirinkimą iš vartotų automobilių.

Vartotus automibilius parduodame ant mažų mėnesinių mokesčių.

PEERLESS 1928 SEDAN	$850
" 1928 Brougham	750
" 1927 Sedan	650
" 8 Cyl. Sedan	150
Locomobine, 7 Passenger	150
Marmon Coupe — Victoria (1928)	950
Essex Coupe — 1928	275
Hudson Brougham, 1928	750

Nauji ir seni karai parsiduoda ant lengvų išmokesčių.

Bridgeport Auto Sales

3222 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Victory 4929 — Julius J. Janelunas, Sav.

GARSINKITES SANDAROJE

Chicagoje

S. L. A. 6-to Apskričio Suvažiavimas.

Šis Apskritys vakarinėse Valstijose yra tikra siena, kuris stovi sargyboje SLA organizacijos. Nuo pat pradžios savo įsikurimo rimtai ėjo užbrėžtais keliais ir prie tobulesnio ir našesnio darbo.

Šis apskričio suvažiavimas padarė keletą rimtų tarimų organizacijos gerovei bei vietos darbuotės praplėtime. Ypatingai reikia pažymėti, kad prie 6-to apskričio veikia trys SLA Jaunuolių kuopos, kuriose sporto jauktai yra. Šie sporto skyriai be lėšų apseiti negali, tad tuo reikalu kėlime finansų kreipiama nemažai domės.

Sporto Fondas Įsteigtas

Apskričio Valdyba dienotvarkėn pasiulė suvažiavimui sumanymą, kad minėta Sporto Fondas butinai reikalingas prie šešto Apskričio. Nutarus steigti, tuoj ant vietos delegatai sudėjo aukų $36.30 ir pasižadėjimų už $17.00, tai viso $53.30 gera pradžia!

Biznio komisija su valdyba, turės išleisti serijų laimėjimui ir surengti vakarą. Sporto komisija pasiulytas dovanų planas, labiau atsižymėjusiems jaunuoliams ir jauktams, liko pavestas tai komisijai ir apskričio valdybai.

Prie kitų sumanymų, inž. p. B. Simokaitis įnešė, kad S. L. A. Pildomoji Taryba atšauktų savo tarimą duoti istorinę medžiagą klerikalų leidžiamai knygai apie Amerikos lietuvius. Įnešimas po diskusijų priimtas vienbalsiai. Prie to, tuo pačiu reikalu p. Simokaitis įnešė rezoliuciją, kuri praplėčia įnešimo reikšmę:

"S. L. A. 6-to Apskričio Rezoliucija Anketos reikale."

"Kadangi SLA. yra laisva organizacija, kurią musų klerikalai puolė, šmeižė ir stengėsi suardyti nuo pat jos įkurimo;

Kadangi dabar klerikalai, prisidengę bešališkumu, siuntinėja anketas ir renka informacijas apie įvairias draugijas ir sykiu apie SLA. norėdami tuo budu padaryti labiau pelningą savo knygą apie Amerikos lietuvius, nes tikisi galėsią pritraukti daugiau pirkikų ir labiau praplėsti savo propagandą net ir tarpe laisvų žmonių, apie kurių organizacijas bus įdėtas žinių pluoštas klerikalų leidžiamoj knygoj;

Todel 6-to Apskričio delegatai savo suvažiavime 1929 metais gegužės 19 d., 4523 S. Wood Street, Chicago, Ill. reikalauja, kad SLA. Pildomoji Taryba be atidėliojimo atšauktų savo tarimą duoti istorinę medžiagą apie SLA. kuopas ir veikėjus klerikalų leidžiamai knygai."

Sekamas Apskričio suvažiavimas įvyks, visai rudeniop Bridgeporto kolonijoj. Reikia pasakyti, kad konferencija draugiškai ir svetingai užsibaigė. Ačiu vietos 122-ros kuopos veikėjams.

K. J. Semaška,
Apskriičo Sekretorius

Draugija Šventos Petronėlės.

Draugystė Šventos Petronėlės laikys savo prieš pusmetinį susirinkimą Birželio 2 dieną, 1929 metais Švento Jurgio parapijos svetainėje, prie 33-čios ir Auburn Ave., 1-mą valandą po pietų. Taigi narės yra kviečiamos atsilankyti, ne syra daug dalykų apsvarstyti ir tamstos atsilankymas yra butinai reikalingas.

Už nebuvimą ant pusmetinio susirinkimo bausmė pagal įstatus.

Elzbieta Lauer, Rašt.

Svarbus Susirinkimas.

SLA. 36 kp. susirinkimas įvyksta Seredoj Birželio 5 dieną Lietuvių Auditorijoj.

SLA 36 kuopos mėnesinis mitingas įvyksta ateinantį trečiadienyj, birželio 5 dieną 8 valandą vakare, Lietuvių Auditorijoj.

Nesibijokime vasaros karščių ir skaitlingai dalyvaukime, nes reikalų yra begalės ir kiekvieno nario kooperavimas yra reikalingas.

— Valdyba.

SUSIRINKIMAS.

S. L. A. 335 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks Birželio5 dieną, 1929 metais, 8 val. vakare, Mark White Square svetainėje, prie 29-tos ir Halsted gatvių, ant antrų lubų.

Visi nariai privalote butinai dalyvauti, ir dukles sumokėti. Taip pat atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA 335-tos kuopos.

Valdyba.

Pajieškojimas

Paieškau švogerio brolio Tofilio Andrulio, paeina iš Vaiguvos Valsčiaus, Šiaulių apskričio. Amerikoj gyvena virš 20 metų; pirmiaus gyveno Illinois valstijoj, yra vedęs ir turi du sunu. Prašau paties atsiliepti arba kas apie jį žino man pranešti, nes turiu nuo jo brolio Alekso daug svarbių žinių jojo brolio Antano reikale. Kas pirmas suteiks žinių apie Tofilių Andrulį, gaus metams Sandarą dovanų.

Stasys K. Grišius
6228 S. Sacrimento Ave.
Chicago, Ill.
Tel. Republic 7180

PAIEŠKOJIMAS.

Paieškau lietuvaitės artimesniam susipažinimui; tikslas apsivesti; turinčios 35 metus amžiaus. Atsišaukite:
Sandara 100.
3331 So. Halsted St.,

PARDAMIMUI

Murinis namas; 2 keturių kambarių flatai; viena maudynė; didelis daržas; šviesi kambariai; Wallace gatvė netoli 32-ros. Tiktai $3,000. Dalis tuojaus; kiti mokesniai kas mėnesį. Turi buti parduota, kad sutvarkius palaikas.
IGNATIUS CHAP and CO.
31-ma ir Wallace gatvė.

Atydai Lietuvių

Sulig naujai rengiamos Taksų Sistemos, taksai ant nuosavybių, property, gal užsivilkti iki vėlaus rudens, arba gali susidėti net ir dvigubas mokėjimas kitą pavasarį. Todel neatbutinai reikia pradėti taupyti pinigus, kad prisiartinus laikui taksus mokėti turėtumėte užtektinai spasabo juos apmokėti.

Taigi kviečiame namų ir lotų savininkus atsilankyti ir pradėti taupyti išsiimant sąskaitos knygutę musų bankoje.

Su augšta pagarba,
JOSEPH J. ELIAS, Pres.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 South Halsted Street

ATLIKITE TRIS NAUDINGUS DALYKUS

1. Pirkite ANGLIS dabar, nes yra pigiausis laikas!
2. Gausite geriausias ANGLIS šiuo laiku!
3. Duosite darbą visai ANGLIŲ industrijai.

The VILIJA Co.
WOOD — COAL — COKE
Telephone Lafayette 2584
3700 So. Spaulding Avenue

Mes LEDO "biznį" panaikinome todel, kad visiškai pasišvęsti anglių "bizniui" ir patenkinti visus savo kostumerius.

Phone Yards 5423
J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

PIRKIMO IR PARDAVIMO
MORTGEČIŲ, APDRAUDA
IR KITAIS REIKALAIS, GERIAUSIA PATARNAUJA
J. J. Hertmanavičius
3327 So. Halsted Street

B. R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
Statytojai Namų
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Priimam Senus Namus į Mainą
2608 West 47th Street

Graboriai

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas.
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 S. Halsted St.. Chicago.
Telephone Victory 1115

Grabų neišdirbinėju ir prie išdirbystės jų nepriguliu, o vienok laidoju pigiau negu kitur. Reikale patys patirsite. Didelė koplyčia veltui.

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų patarnavimas laidotuvėse ir kitokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todel, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 1138
Stanley P. Mazeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago.

J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje.
Laidotuvese patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti; todel, kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.
Ofisas: 668 West 18th Street,
Telephone Canal 6174
Skyrius: 3238 S. Halsted St.,
Telephone Victory 4088.

Phone Boulevard 5203
I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas
Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ar naktį
1646 West 46th Street
CHICAGO, ILL.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

ADVOKATAI

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 S. Ashland Ave., 2nd
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
.. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto ..

John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas
Lietuviai Advokatai
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telfonas Canal 2552
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vakare,
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

Phone Franklin 2460
Leonas S. Mikelonis
ADVOKATAS
10 South La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 So. Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Telephone Randoph 0331 — 0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 v. v.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7-9 val. vak. ap rt Panedėlio ir Pėtnyčios.

Julius P. Waitches
LAWYER
52 East 107th Street
CHICAGO
Phone Pullman 5950

Lietuvių Radio Dirbtuvė
Išdirba aukščiausios rušies radios. Mechanizmas pilnai garantuotas. Galima pagauti aiškiai tolimiausias stotis. Išvaizda jų artistiška. Klauskit pas radio pardavėjus, o jeigu jie neturi, tai kreipkitės pas mus.
B. & J. Electrical and Radio Engineering Laboratories, Inc.
6819 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Phone Hemlock 9149

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojam Laidotuvėms Gėlėmis
3324 So. Auburn Avenue.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

STULPINO
EKSKURSIJOS LIETUVON
Baltic America Linija laivais; tiesiai Klaipėdon
ESTONIA — May-Gegužės 29 dieną
LITUANIA — June-Birželio 18 dieną
ESTONIA — July-Liepos 3 dieną
LITUANIA — July-Liepos 20 dieną
Tolesnės Ekskursijos bus paskelbta vėliaus.
Kurie manote šį metą aplankyti Lietuvą, jau laikas yra pasirupinti pasportus, pagryžimo dokumentus ir kitus reikalingus popierus. Visi nepiliečiai gauna Amerikos Valdžios LEIDIMUS ant vienų metų, aplankyti savo mylimą tėvynę Lietuvą ir atgal pagryžti. Tad, kas galite važiuokite vakacijas praleisti pas savo gimines Lietuvon. Rašykit arba atvažiuokite pas:
V. M. STULPINAS
3255 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Registruotas Notaras Tel. Victory 6122
Kas norite taupyti pinigus, galite pradėti bile kada mokėdami į Lietuvos Vyčių Spulką kuri, laiko savo surinkimus kas Utarninką nuo 7 iki 9 val. vak., V. M. Stulpino ofise.

DAKTARAI

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos
nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Tel. Republic 2266 — Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS.
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro
išskiriant Trečiadienį
X-Ray Diagnosis Ultra-Violet Radiation Therapy
2417 West 63rd Street
(arti Western Avenue)

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1579 Milwaukee Avenue.
Valandos: 9—12, 1—5, 6—8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Tel. Lafayette 5793
Dr. A. J. Javois
Office: 4459 So. California Ave.
Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Dr. A. J. Karalius
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 dienos ir
nuo 2 iki 9 vakare.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
6558 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėlioms nuo 9 iki 12.

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: Kambarys 3.
2403 West 63rd Street
Telefonas: Prospect 1028
Namai ir Ofisas:
2359 South Leavitt Street,
Telefonas: Canal 2330
Ofiso valandos:
nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9.
Nedėliomis sulyg susitarimo.

Res. 3201 South Wallace Street
Telephone Republic 0083
DR. V. B. MILAS
DENTIST
2559 West 63rd Street
Corner Rockwell St
Hours. 9 — 12, 1 — 5, and 7 — 9.
Trečiadieniais ir Šventadieniais pagal sutartį.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1—3 po pietų, 6—8 vak.
Telephone Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultraviolėtinė šviesa ir diathermia

Tel. Hemlock 8151
DR. V. S. NARYAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2435 West 69th Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto;
Nuo 2 iki 5 po pietų
Nuo 6 iki 9 vakare.

Telephone Lafayette 5820
Dr. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS X-RAY
4193 Archer Avenue

Tel. Canal 6764 Virginia 0380
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ligonius priima kasdieną nuo pietų ir 8 val. vakaro
Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus
Ofisas ir Laboratorija ir X-RAY
2130 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Lafayette 4146
A. K. Rutkauskas, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL

Tel. Victory 6279
DR. G. SERNER
Lietuvis Akių Specialistas

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 1
3265 South Halsted Street

Telephone Boulevard 7820
DR. M. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas:
4601 So. Ashland Avenue
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare
Nedėliomis 10 iki 12 dieną
Rez. 6641 So. Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 2118
Ofiso calandos nuo 6 — 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
1900 South Halsted Street,
Residencija:
4193 Archer Avenue
Valandos nuo 2 — 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet, pasšaukite telefonu
Telephone Lafayette 0098

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Roseland Electric Constr. Co.
S. Chiuzelis
ĮVEDAMOS ELEKTROS ŠVIESOS
Parduodami Šviesoms Įtaisai
40 East 107th Street
Chicago, Ill.

Pamokos Lietuvių Kalbos
DIDELIEMS IR MAŽIEMS
Ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po pietų.
EINU Į NAMUS
J. BRIEDIS
6723 So. Maplewood Ave., Chicago

Bus. Phone Boul. 0406 Res. Phone Boul. 0527
S. A. ZOLP
Carpenter and
GENERAL CONTRACTOR
Business 3331 South Halsted Street
Residence 834 West 33rd Street

Garsinkitės "SANDAROJE"